...Ы ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой ҮНЭН

...П(б)-гэй ОБЛАСТНОЙ БА ГОРОДСКОЙ КОМИТЕДҮҮДЭЙ, БУРЯТ-МОНГОЛОЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ОРГАН.

...38 (6067) | 1950 оной июлиин 9, воскресенье | Сэн 20 мүнгэн

...аряа хуряалга ба хүдөө ажахын продуктнуудые тушаалгада жэшээтээр бэлэдхэхэ

Республикын колхозуудай по...ууд дээрэ баян таряан ургажа ...на. Колхознигууд, МТС-үүдэй ...совхозуудай хүдэлмэрилэгшэд, ...дөө ажахын бүхы ажалшад ...эрэгшэ хабартаа эсэшэ суса...гүйгөөр ажаллажа хэһэн хү...лмэриингөө дүнгүүдые хаража ...огорхонод.

Тиигэбэшье, энэ хадаа үндэр ...ян ургаса хуряалгын түрүүшын ...хам гээшэ. Мүнөө энэ тэмсэлэй ...эн харюусалгатай үе ерэбэ. ...химээр ургаһан таряагаа гээл...хоролтогүйгөөр, хаһа болзор...нь хуряажа абахын түлөө кол...зууд, МТС-үүд ба совхозууд ...хы хүсэнүүдээ, зэбсэг хэрэг...лнүүдээ шадабари ехэтэйгээр, ...хи гуримтайгаар ба зүбөөр хэ...глэхэ ёһотой.

Байгша оной июниин 15-да ...950 ондо таряа хуряалгые ба хү...өө ажахын продуктнуудай бэ...дхэлгые үнгэргэхэ тухай» ...ССР-эй Министрнүүдэй Соведэй ...ВКП(б)-гэй ЦК-гэй тогтоол ...олилогдобо. Энэ тогтоол хадаа ...үдөө ажахын бүхы хүдэл...рилэгшэдэй, партийна ба совет...кэ организацинуудай дайшалхы ...ограмма болоно.

Тус тогтоолые хэрэг ажал дээ...э бэелүүлэн, республикын олон ...олхозууд таряанайнгаа хойноһоо ...арууһалгые жэшээтэ һайнаар ...мхидхэнэ, таряа хуряалгада ба ...үдөө ажахын продуктнуудые гү...эндэ тушаалгада бэлэдхэлэй хү...элмэринүүдые большевистскээр ...буулна.

Гэхэтэй хамта, зарим партийна, ...оветскэ, хүдөө ажахын ба бэлэд...элэй органуудай, колхозууд ба ...ТС-үүдэй хүдэлмэридэ энэ тог...олые бэелүүлхэ талаар үшөөл ...хэ дутуу дунданууд бии байна.

Һаяхан боложо үнгэрһэн пар...тиин Областной Комитедэй пле...нум болбол таряа хуряалгада ба ...үдөө ажахын продуктнуудые ...тушаалгада бэлэдхэлэй ябаса ту...хай ВКП(б)-гэй Мухаршэбэрэй ба ...Хэжэнгын айкомуудай элидхэл...нүүдые шагнаба. Тиихэ зуураа, ...ВКП(б)-гэй Мухаршэбэрэй ба Хэ...жэнгын айкомууд болбол СССР-...эй Министрнүүдэй Соведэй ба ...ВКП(б)-гэй ЦК-гэй тогтоолые оло...ниитэ зондо гүнзэгыгөөр ойлгуул...ха талаар хэмжээнүүдые абаа...гүй, колхозууд ба МТС-үүдэй ...таряа хуряалга ба хүдөө ажахын ...продуктнуудые тушаалгада саг ...соогоо жэшээтэ һайнаар бэлэд...хэхэ хэрэгтэ колхознигууд ба ...МТС-үүдэй хүдэлмэрилэгшэдые ...эмхидхээгүй гэжэ ВКП(б)-гэй Об...комой пленум тэмдэглэбэ.

Мухаршэбэрэй ба Хэжэнгын ай...магуудай олонхи колхозууд та...ряанайнгаа буртаг үбһэ түүхэ, ...пропашной культурануудай ряд ...хоорондын газарые элдүүрилхэ, ...нютагай ба минеральна үтэгжүүл...гэнүүдээр таряаландаа нэмэлтэ ...тэжээл үгэхэ хүдэлмэринүүдые ...хожомдожо эхилээд, муугаар үн...гэргэжэ байна. Эдэ аймагуудай ...колхозууд ба машинно-тракторна ...станцинууд болбол комбайнууд, ...молотилканууд, жатканууд, таряа ...сэбэрлэлгын машинанууд, тран...спортна ба бусад материально-...техническэ хэрэгсэлнүүдые заһа...барилха, хуряалгада бэлэдхэхэ ...хүдэлмэринүүдые тон муугаар ...ябуулна.

Хуряалгые ба бэлэдхэлэй хү...дэлмэринүүдые амжалтатайгаар ...үнгэргэхэ хэрэгтэ өөрынгөө техни...кые ёһотоор шудалһан кадрнууд ...гол үүргэ дүүргэдэг. Тиимэһээ ме...ханизаторска кадрнуудые шэлэн ...ололго ба хубаарилан табилга ...шухалын шухала удхашанартай ...байна. Гэхэтэй хамта, Мухаршэ...бэрэй аймагай Хонхолойн ба ...Суулгын МТС-үүдтэ, Хэжэнгын ...аймагай Хэжэнгын ба Чесанын ...МТС-үүдтэ олон комбайнернууд ...мүнөө хүрэтэрөө дутуу, ком...байнернуудай туһалагшад ба мо...лотилкануудай машинистнууд шэ...лэн ологдоогүй. Тиихэдэ Хэжэн...гын аймагай зарим колхозуудта ...ямаршье бэлэдхэлгүй хүнүүд ...жаткын машинистнуудаар томи...логдоһон байна. Тэрэшэлэн, МТС-...үүд хүсэд хэрэгтэй горючи ба ...түрхихэ материалнуудай запасуу...дые байгуулаагүй. Мүн колхо...зуудшье хуряалгын машинануу...дай түрхихэ тоһогүй байха юм.

Таряа хуряалга ба таряа бэлэдхэлгые амжалтатайгаар үнгэргэхэ хэрэгтэ һайнаар түхеэрэгдэһэн сушильна ажахы тон ехэ удхашанартай байна гэжэ урда жэлнүүдэй хүдэлмэриһөө харагдана. Хушалтатай тогуудтай ба таряа хатаалгын сушилкануудтай байгаа һаа, таряа хуряалга, сохилго ба гүрэндэ тушаалгые, сагай ямаршье уларилһаа дулдыдангүй, таһалдалгүй ябуулжа болохо байна. Гэбэшье, зарим колхозуудай ба аймачна организацинуудай хүтэлбэрилэгшэд урда жэлэйнгээ алдуу дутуунуудһаа һургаал абаагүй байшоо. Үнгэрхэдөө Мухаршэбэрэй ба Хэжэнгын аймагуудай колхозуудта таряа хатаалгын сушилкануудые тоохогүй, харша ябадалнууд үзэгдэнэ гэжэ ВКП(б)-гэй Обкомой пленум тэмдэглэбэ. Тэрэнэй эсэстэ Гоголевой системын типовой зерносушилканууд мүнөө хүрэтэрөө баригдажа дүүргэгдээгүй, шэнэ сушилкануудые барилга эхилэгдээгүй байха юм. Тиихэдэ олон колхозуудта таряа хэхэ амһартанууд, транспортна хэрэгсэлнүүд ба шэгнүүрэй ажахы бэлэдхэгдээгүй, таряанай складууд заһабарилагдаагүй ба дезинфекцилэгдээгүй байһаар.

ВКП(б)-гэй Мухаршэбэрэй ба Хэжэнгын айкомууд бэлэдхэлэй пунктнуудые шэнэ ургасын таряа тушаан абалгада түхеэрхэ хүдэлмэринүүдтэ харюусалгагүйгөөр, һанаа амараар хандана. Бэлэдхэлэй пунктнуудай таряанай складуудые заһабарилга эхилэгдээгүй байһаар.

Тэрэшэлэн, ВКП(б)-гэй Мухаршэбэрэй ба Хэжэнгын айкомууд болбол таряа хуряалгада ба хүдөө ажахын продуктнуудые тушаалгада бэлэдхэлэй зорилгонуудые колхознигуудта ойлгуулха талаар политическо-ниитын хүдэлмэри һулаар ябуулна, таряа хуряалгада хаһа болзор соогоо, жэшээтэ һайнаар бэлэдхэхэ ба тэрэниие гээлтэ хоролтогүйгөөр үнгэргэхэ, мүн хүдөө ажахын продуктнуудые гүрэндэ тушааха уялгануудаа болзорһоонь урид дүүргэхэ талаар колхознигууд ба МТС-үүдэй хүдэлмэрилэгшэдэй дунда социалистическэ мүрысөө эмхидхээгүй гэжэ ВКП(б)-гэй Обкомой пленум тэмдэглээ.

Мухаршэбэрэй ба Хэжэнгын аймагуудта бии байһан эдэ дутуу дунданууд республикын мүн бусадшье зарим аймагуудта үзэгдэнэ.

Тиимэһээ партийна организацинууд болбол парти ба правительствын энэ тогтоолые колхознигуудта, МТС-үүдэй ба совхозуудай хүдэлмэрилэгшэдтэ гүнзэгыгөөр ойлгуулха, энэ шухалын шухала политическэ документые хүдөө ажахын ажалшан бүхэндэ хүргэхэ талаар хүдэлмэриие бүри үргэнөөр ябуулха уялгатай. Партийна организацинуудай политическо-ниитын хүдэлмэри хадаа таряа хуряалгые жэшээтэ һайнаар үнгэргэхын тула, хүдөө ажахын продуктнуудые гүрэндэ тушааха уялгануудаа болзорһоонь урид дүүргэхын тула колхознигуудай, МТС-үүд ба совхозуудай хүдэлмэрилэгшэдэй дунда олониитын социалистическэ мүрысөө дэлгэрүүлгэдэ шэглүүлэгдэхэ ёһотой.

СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй ба ВКП(б)-гэй ЦК-гэй тогтоолтой зохилдуулан, таряа хуряалгада ба хүдөө ажахын продуктнуудые тушаалгада бэлэдхэлэй хүдэлмэринүүд ВКП(б)-гэй Обкомой пленумэй тогтоолоор хараалагдаһан ба эдэ хүдэлмэринүүдые дүүргэлгын болзорнууд тогтоогдоһон байна. Пленум болбол июлиин 25 болотор колхоз ба МТС бүхэнэй, тэрэшэлэн бүхы бэлэдхэлэй пунктнуудай таряа хуряалгада бэлэдхэлэй гүрэнэй шалгалта ба тушаан абалгые үнгэргэхэ тушаа ВКП(б)-гэй айкомууд ба аймгүйсэдкомуудые уялгалаа.

ВКП(б)-гэй Обкомой пленум болбол таряа хуряалга ба хүдөө ажахын продуктнуудые бэлэдхэлгые жэшээтэ һайнаар үнгэргэхыень хүдөөгэй бүхы коммунистнууд ба комсомолецуудые, колхознигуудые, МТС-үүд, совхозууд ба бэлэдхэлэй органуудай хүдэлмэрилэгшэдые _ уряалаа.

РСФСР-эй Верховно Соведэй IV сесси

РСФСР-эй Верховно Соведэй 1950 оной июлиин 7-ной заседани тухай

Информационно мэдээсэл

Июлиин 7 до, үдэрэй 1 часта, Кремльдэ, Кремлевско Ехэ Ордон соо РСФСР-эй Верховно Соведэй табадахи заседани болобо.

РСФСР-эй Верховно Соведэй Түрүүлэгшэ депутат **М. П. Тарасов** түрүүлэгшээр һууба.

Хэлсэхэ зүйлдэ — РСФСР-эй 1950 оной Гүрэнэй бюджет тухай ба РСФСР-эй 1949 оной Гүрэнэй бюджедэй гүйсэдхэл тухай элидхэлые зүбшэн хэлсэлгые үргэлжэлүүлгэ.

Депутат **Н. П. Рябчиков** (Марийска АССР-эй Горно-Марийска округ) ба РСФСР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ нүхэр **Б. Н. Черноусов** гэгшэд үгэ хэлэбэ.

Үгэ хэлэлгын һүүлээр РСФСР-эй Верховно Совет болбол РСФСР-эй финансnуудай Министр **И. И. Фадеевэй** түгэсхэлэй үгэ сонособо.

РСФСР-эй Верховно Совет болбол депутат **А. А. Егоровой** дурадхалаар бюджет баталалгын иимэ гуримые баталан абана: Гүрэнэй бюджедые олзо доходууд ба гаргашануудай бүлэгүүдээр амяарнь голосовалха, республиканска бюджедые—олзо доходууд ба гаргашануудай юрэнхы дүнгүүдээр голосовалха, Гүрэнэй бюджет тухай Хуулиие статья статьягаарнь баталан абаха.

РСФСР-эй Верховно Совет болбол РСФСР-эй 1950 оной Гүрэнэй бюджет ба 1949 оной Гүрэнэй бюджедэй гүйсэдхэл тухай тоосоое нэгэн һаналаар батална. «Российска Советскэ Федеративна Социалистическэ Республикын 1950 оной Гүрэнэй бюджет тухай Хуули» статья статьягаар, удаа тээнь бүхы дээрээ нэгэн һаналаар баталагдаба.

Забһарлалгын һүүлдэ РСФСР-эй Верховно Соведэй Түрүүлэгшын Орлогшо депутат **А. Н. Несмеянов** түрүүлэгшээр һууба.

РСФСР-эй Верховно Совет болбол хэлсэхэ зүйлэй хоёрдохи пунктые—РСФСР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указуудые баталалгые зүбшэн хэлсэжэ эхилбэ.

Энэ асуудалаар РСФСР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь депутат **П. В. Бахмуров** элидхэл хэбэ.

РСФСР-эй Верховно Совет болбол «РСФСР-эй Конституциин (Үндэһэн Хуули) 54-дэхи статьяе хубилгаха тухай Хуули» нэгэн һаналаар абана ба «РСФСР-эй Уголовно Кодексын 133—а статьяе хубилгаха тухай», «Удмуртска АССР-эй ой модоной промышленностиин Министерствые усадхаха тухай», «Татарска АССР-эй мяха ба һүнэй промышленностиин Министерствые усадхаха тухай» РСФСР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указуудые батална.

Һүүлээрнь, РСФСР-эй Верховно Совет болбол РСФСР-эй Верховно Соведэй Президиумэй иимэ Указуудые баталаа гэбэл:

Нүхэр **Сафронов** Арсений Михайловичые РСФСР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын нэгэдэхи Орлогшоор томилхо тухай;

Нүхэр **Майоров** Прокопий Васильевичые РСФСР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын Орлогшоор томилхо тухай.

РСФСР-эй Верховно Совет болбол РСФСР-эй Министрнүүдые томилхо тухай РСФСР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указуудые баталба:

РСФСР-эй нютагай промышленностиин Министрээр—**Алехин** Димитрий Ивановичые;

РСФСР-эй гэгээрэлэй Министрээр—**Каиров** Иван Андреевичые;

РСФСР-эй коммунальна ажахын Министрээр — **Профeрансов** Дмитрий Петровичые;

РСФСР-эй финансnуудай Министрээр—**Фадеев** Иван Ивановичые;

РСФСР-эй юстициин Министрээр—**Беляев** Федор Архиповичые;

РСФСР-эй барилгын материалнуудай промышленностиин Министрээр—**Сухарев** Георгий Ивановичые;

РСФСР-эй кинематографиин Министрээр—**Шашков** Григорий Ивановичые;

РСФСР-эй Министрнүүдэй Соведэй дэргэдэхи культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаануудай хэрэгүүдые эрхилхэ Комитедэй Түрүүлэгшээр—**Леонтьева** Екатерина Ивановнае.

Верховно Совет хадаа РСФСР-эй Верховно Сүүдэй Түрүүлэгшээр нүхэр **Битюков** Степан Павловичые, РСФСР-эй Верховно Сүүдэй гэшүүнээр—нүхэр **Котляров** Лев Георгиевичые һунгаха тухай тогтоолнуудые баталан абаба.

Старейшинын Соведэй даалгабаряар депутат **К. К. Николаев** (Свердловскэ областиин Ревдинскэ округ) РСФСР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшын уялгаһаа депутат **И. А. Власовые** сүлөөлхэ тухай дурадхал оруулба. РСФСР-эй Верховно Совет болбол РСФСР-эй Верховно Соведэй Президиумэй түрүүлэгшын уялгаһаа депутат **И. А. Власовые** сүлөөлбэ.

Старейшинын Соведэй даалгабаряар депутат **К. К. Николаев** депутат **Тарасов** Михаил Петровичые (Молотовско областиин Краснокамска округ) РСФСР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшээр һунгаха тухай дурадхал оруулба. РСФСР-эй Верховно Совет болбол нүхэр **Тарасов** Михаил Петровичые РСФСР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшээр нэгэн һаналаар һунгаба.

РСФСР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшээр депутат М. П. Тарасовай һунгагдаһантай дашарамдуулан РСФСР-эй Верховно Совет тэрээниие РСФСР-эй Верховно Соведэй Түрүүлэгшын уялгаһаа сүлөөлбэ.

РСФСР-эй Верховно Соведэй хэлсэхэ зүйл дүүрэбэ.

РСФСР-эй Верховно Соведэй дүрбэдэхи сесси хаагдаба гэжэ соносхогдобо.

РСФСР-эй ФИНАНСНУУДАЙ МИНИСТР НҮХЭР И. И. ФАДЕЕВЭЙ ТҮГЭСХЭЛЭЙ ҮГЭ

Нүхэд депутадууд! РСФСР-эй 1950 оной Гүрэнэй бюджедэй проект ба 1949 оной бюджедэй гүйсэдхэл тухай тоосоон РСФСР-эй Верховно Соведээр бүхы талаһаан хаража үзэгдэбэ.

1950 оной Гүрэнэй бюджедэй проектые үгэ хэлэһэн бүхы депутадуудай нэгэн дуугаар һайшааһан ябадал хадаа тэрэ бюджет Российска Федерациин бүхы арадуудай шухала интересүүдтэ бүри мүһэн харюусаһан тухайнь хэлэнэ.

РСФСР-эй Верховно Соведэй бюджетнэ комисси хадаа доходуудые 160.919 мянган түхэригөөр, тэрэ тоодо: промышленностиин талаар 47.868 мянган түхэригөөр, коммунальна ажахын талаар 46.040 мянган түхэригөөр, автомобильна транспортын талаар 22.850 мянган түхэригөөр, хүдөө болон ой модоной ажахын талаар 2.111 мянган түхэригөөр, худалдаа наймаанай талаар 25.000 мянган түхэригөөр, гүрэнэй болон нютагай налогуудай талаар, мүн бусад доходуудай талаар 17.050 мянган түхэригөөр ехэ болгохо гэһэн дурадхал оруулба. Тэрээнтэй хамта арадай ажахыда мүнгэн зөөри һомололго 1.625 мянган түхэригөөр ехэ болохо байна.

Нэмэжэ олдоһон 159.294 мянган түхэригэй ниитэ сумматай мүнгэн зөөриие бюджетнэ комисси хадаа РСФСР-эй Гүрэнэй бюджедэй доходуудай гаргашаһаан үлүү байха ябадалда шэглүүлхэ гэжэ дурадхаба.

РСФСР-эй Министрнүүдэй Совет эдэ дурадхалнуудые хаража үзөөд, тэдэниие хүлеэжэ абахада, мүн бюджедтэ зохихо заһабаринуудые оруулжа болоно гэжэ тоолоһон тухайнь Верховно Соведтэ элидхэхые намда даалгаһан байна.

Тэрэнэй хажуугаар РСФСР-эй 1950 оной Гүрэнэй бюджедтэ СССР-эй Верховно Соведэй оруулһан хубилалтануудтай зохилдуулан, республикын бюджедэй зарим доходуудынь 38.570 мянган түхэригөөр нэмээгдэхэ болоно. Мүн лэ энэ суммын хэмжээтэйгээр эрьесын налогһоо РСФСР-эй бюджедтэ орохо мүнгэн хороогдохо болоно.

Гүрэнэй бюджедые зүбшэн хэлсэхэдээ элдэбын объектнүүдые бариха болон һэльбэхэ ябадалтай холбоһдоһон хэдэ хэдэн хэмжээябуулгануудые бэелүүлгэдэ мүнгэн зөөри нэмэжэ һомолхо гэһэн асуудалнуудые зарим депутадууд табиһан байна.

Депутадуудай эдэ дурадхалнууд арадай ажахын түсэбөөр тогтоогдоһон капитальна хүдэлмэринүүдэй хэмжээе ехэ болголготой холбоотой байха юм. Республикын Гүрэнэй бюджедэй проектһээ харахада, РСФСР-тэ мэдэлтэй ажахы дотор капитальна барилгада мүнгэн зөөри һомололго энэ жэлдэ нёдондоной-хидо орходоо нилээд хэмжээтэйгээр нэмээгдэһэн байна. Министерствонүүд, автономно республикануудай Министрнүүдэй Соведүүд болон Соведүүдэй гүйсэдхэхэ комитедүүд болбол һомолһон энэ мүнгые үлэмжэ ашагтайгаар болон гамтайгаар хэрэглэхэ ёһотой. Нэмэжэ мүнгэ һомолхо тухай депутадуудай табиһан асуудалнуудые РСФСР-эй Министрнүүдэй Совет хаража үзөөд, зохихо шиидхэбэринүүдые абаха байна.

Хэдэ хэдэн шэнэ объектнүүдые бариха ябадал арадай ажахын 1951 оной ба 1952 оной түсэбүүд соо хараалхыень зарим депутадууд гуйһан байгаа. Депутадуудай эдэ дурадхалнуудые арадай ажахын 1951 оной ба 1952 оной түсэбые зохёоходоо РСФСР-эй Министрнүүдэй Совет хараха байна.

Хэдэ хэдэн депутадууд гэр байрын фондын заһабарида, социально-культурна хэмжээ-ябуулгануудта, городуудые болбосон болгохо ябадалда, үхибүүдэй эмхи зургаануудта болон больницануудта мүнгэн зөөри нэмэжэ һомолхо гэһэн гуйлтатайгаар хандаһан байгаа. РСФСР-эй Министрнүүдэй Совет областьнуудай бюджедүүдэй дүүргэлтын ябасые хараадаа абан, энэ дурадхалые хаража үзэхэ байна.

РСФСР-эй 1950 оной Гүрэнэй бюджет тухай ба үнгэрэгшэ жэлэй бюджедэй гүйсэдхэл тухай тоосоон тушаа элидхэлээр үгэ хэлэхэдээ депутадууд РСФСР-эй зарим Министерствонүүд болон ведомствонуудай хүдэлмэри тухай хэдэ хэдэн шүүмжэлэл хэһэн байна. Депутадууд болбол барилгын материалнуудай промышленностиин Министерствын хүдэлмэридэ байгаа ехэхэн дутагдалнуудые, тодорхойлон хэлэбэл хизаарнууд, областьнууд ба автономно республикануудта барилгын материалнуудай үйлэдбэрилгые үргэдхэхэ тухай асуудалда шухала анхарал табигданагүй гэжэ тэмдэглэһэн байха юм.

Гэр байрын-гражданска барилгын Министерство болон тэрэнэй барилгын трестнүүдэй хүдэлмэриин ехэхэн дутагдалнууд, тодорхойлон хэлэбэл механизмуудые тэдэнэй муугаар хэрэглэжэ байһан ябадал, барилгын үнэ сэнгэй хөөрэһэн, шэнэ объектнүүдые ашаглалгада гээгдэлтэйгээр оруулжа байһан ябадал тэмдэглэгдэһэн байгаа.

Депутадууд болбол нютагай промышленностиин материально-техническэ базые саашадань бэхижүүлхэ ба нютагай промышленностиин бүтээн гаргадаг зүйлнүүдэй шанарые дээшэлүүлхэ асуудалнуудта нютагай промышленностиин Министерствын шухала анхаралаа табидаггүй байһыень тэмдэглэн, тэрэ Министерствын хүдэлмэридэхи дутуу дунданууд дээрэ тогтоһон байна.

Шүүмжэлэл хадаа мүн лэ РСФСР-эй хүдөө ажахын Министерство тушаа хэгдэһэн байгаа. Министр нүхэр Максимов болон тэрэнэй толгойлжо байгаа Министерство хадаа Поволжьеын хүдөө ажахые саашань хүгжөөлгэтэй холбоотой байһан асуудалнуудые шиидхэхэдээ үүсхэл багаар гаргана, областьнуудтахи хүдөө ажахын органуудта зохихо туһаламжа үзүүлнэгүй, холын хойто районуудай эрилтэнүүдтэ шухала анхаралаа табинагүй, овощеводство болон садоводствые хүгжөөхэ тухай зохихо анхаралаа табинагүй гэжэ депутадууд тэмдэглээ. РСФСР-эй коммунальна ажахын Министерство коммунальна предприятинуудай болон гэр байрын фондын барилга ба заһабариие һулаар хүтэлбэрилнэ, коммунальна предприятинуудые зэмсэг түхеэрэлгөөр муу хангана гэжэ тэрэ Министерствые шүүмжэлһэн байха юм.

РСФСР-эй Госпланай, РСФСР-эй промышленна хэдэ хэдэн Министерствонүүдэй, автотранспортын, гэгээрэлэй, элүүрые хамгаалгын, кинематографиин Министерствонүүдэй, культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаануудай хэрэгүүдые эрхилхэ Управлениин, харгы замай главна Управлениин, хүдөөгэй ба колхозно барилгын хэрэгүүдэй правлениин ба олзоборилгын болон ой модоной олзоборилгын кооперациин управленинүүдэй хүдэлмэридэ байгаа дутагдалнуудые зарим депутадууд үгэ хэлэхэдээ тэмдэглэһэн байна.

Өөрынгөө адресаар шүүмжэлэлдэ ороһон РСФСР-эй Министрнүүд ба Управленинүүдэй хүтэлбэрилэгшэд болбол хэрэгтэй тобшололнуудые хэхэ ба хүдэлмэреэ һайжаруулхын тулада хэмжээнүүдые абаха шухала байна.

Бюджетнэ комиссиин нэмэлтэ элидхэл соо депутат Егоров болбол РСФСР-эй хэдэн Министерствонүүдэй ба ведомствонүүдэй хүдэлмэриин шухала дутагдалнуудые тэмдэглээ, тэрэшэлэн РСФСР-эй финансnуудай Министерство болбол РСФСР-эй Верховно Соведэй III сесси дээрэ тэмдэглэгдэһэн бүхы дутагдалнуудые, илангаяа налог суглуулгаар, үшөө усадхаагүй гэжэ заагаа. Энэ шүүмжэлэл зүб байна.

РСФСР-эй финансnуудай Министерство болбол өөрынгөө хүдэлмэриие ба нютагай финансова органуудай хүдэлмэриие һайжаруулха хэмжээнүүдые абажа байна. Республикын финансnуудай Министерствын ба финансова органуудай хүдэлмэрилэгшэд РСФСР-эй Верховно Соведэй депутадуудай шүүмжэлэлые хараадаа абаха ба өөһэдынгөө хүдэлмэриин дутагдалнуудые усадхаха ёһотой. Автономно республикануудай Министрнүүдэй Соведүүд ба Соведүүдэй гүйсэдхэхэ комитедүүд болбол өөрынгөө ээлжээндэ финансова хүдэлмэридэ анхаралаа ехээр табидаг болохо, нютагай финансова органуудай ажал-ябуулгые һайнаар хинаха ба тэдэндэ шухала туһаламжа үзүүлхэ хэрэгтэй.

Хэдэн депутадууд болбол районно промышленностиие үргэдхэхын тулада олзонуудһаа хэгдэхэ отчислениие ехэ болгохо тухай, нютагай промышленностиин эрьесын зөөринүүдые шэнээр хубааха эрхые облисполкомуудта олгохо тухай ба районно промышленностиие хүгжөөлгэдэ банковска кредит ехэ болгохо тухай дурадхал оруулаа. Правительствын тогтоолнуудые хубилгаха ябадалтай холбоотой бусад зарим асуудалнуудаар депутадууд дурадхалнуудые оруулһан байна.

РСФСР-эй Министрнүүдэй Совет эдэ дурадхалнуудые хараха.

Нүхэд депутадууд! РСФСР-эй Верховно Соведэй хаража үзэһэн республикын 1950 оной Гүрэнэй бюджет хадаа дайнай хойто тээхи сталинска табанжэлэй табадахи жэлдэнь Российска Федерациин үмэнэ партиин ба правительствын табиһан арадай ажахын ехэ зорилгонуудые бэелүүлхын тулада шухала удхашанартай байна.

РСФСР-эй Гүрэнэй бюджедые дүүргэхэһээ гадна, мүн үлүүлэн дүүргэхэ ябадал хангахань шухала. Энэ хэрэгтэ РСФСР-эй финансnуудай Министерствын ба республикын нютагуудай бүхы финансова органуудай бүхы хүдэлмэри мэдээтэй байха ёһотой.

РСФСР-эй Министрнүүд, Центральна эмхи зургаануудай хүтэлбэрилэгшэд, автономно республикануудай Министрнүүдэй Соведүүд, ажалшадай депутадуудай Соведүүдэй гүйсэдхэхэ комитедүүд, ажахын организацинуудай хүтэлбэрилэгшэд болбол Гүрэнэй бюджедтэ түлэхэ түлбэриин уялгануудаа бүхы предприятинуудайнгаа дүүргэхэ ябадал хангаха ёһотой.

Продукциин өөрын үнэ сэнгые саашадань доошолуулхын түлөө, ашаг олзые дээшэлүүлхын; товаро-материальна үнэтэ зүйлнүүдэй эрьесые түргэдхэхын, ажахыда нарин нигта арбилалта хэхын түлөө тэмсэлые предприятинууд дээгүүр үшөө үргэнөөр дэлгэрүүлхэ шухала.

РСФСР-эй 1950 оной Гүрэнэй бюджедые амжалтатайгаар дүүргэлтэ хадаа манай бүхы илалтануудые зохёогшо, зоригжуулагша ба эмхидхэгшэ, манай агуу ехэ вождь ба багша нүхэр Сталинай гениальна хүтэлбэри доро советскэ арадай бэелүүлжэ байгаа коммунистическэ обществые байгуулгада шэнэ туйлалтануудые туйлахада туһаламжа болохо байна. (**Үни удаан үргэлжэлһэн альгаташалганууд**).

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

Партиин айкомуудай пленумууд ба партийна эдэбхитэдэй суглаанууд дээрэһээ

ЗАКАМЕН

ВКП(б)-гэй Закаменай айкомой пленум болобо. Пленум дээрэ ВКП(б)-гэй айкомой секретарь нүхэр Штолякова «Аймаг соо агитационно-нийтын болон культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэриин байдал ба тэрэниие һайжаруулха хэмжээнүүд тухай» элидхэл хэбэ.

Элидхэлшэ ба элидхэлэй һүүлээр үгэ хэлэгшэд аймаг соо агитационно-нийтын ба культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэриин һулаар ябуулагдадагые тэмдэглэбэд. Ажалшадай дунда политическэ ба научна темэнүүдээр лекци болон элидхэлнүүд тон үсөөн үнгэргэгдэнэ. Аймагай 14 колхозуудта клубууд ба уншалгын байшангууд бии. Гэбэшье, тэдэнэй хахадһаа олонхинь заһагдаагүй, нэгэшье политическэ болон культурна хэмжээ-ябуулганууд үнгэргэгдөөгүй. Мүн аймагай болон колхозуудай библиотекэнүүд һулаар хүдэлмэрилнэ. Номуудай фонд ехэдхэгдэдэггүй, уншагшадтай биратай хүдэлмэри үнгэргэгдэдэггүй байна. Аймагай кинофикациин таһаг ажалшадые киногоор хүсэд ханганагүй. Бур-Цакирай, Цаган-Моринной ба Мыло Вортын сомоной колхозуудта дүрбэ табан һара боложол нэгэ кино гаргагдадаг.

Саашань, колхозуудые радиофицировалгын хүдэлмэри тон удаанаар ябуулагдана гэжэ тэмдэглэгдэбэ. Сталинай нэрэмжэтэ, «Коминтерн» ба бусад томохон колхозуудай малай фермэнүүд дээгүүр радиоприемнигүүд тодхогдоогүй байна. Тиимэһээ малшад орон дотор ба хилын саана юун боложо байһаниие мэдэхэ аргагүй байдаг.

Молотовой нэрэмжэтэ колхоздо ехэхэн хүсэтэй радиоузел баригдаһан юм. Харин радиоузелдээ муугаар хандаһан туладань тэрэнь үнинэй эбдэршэнхэй байдаг.

Эдэ дутагдалнуудаа эрид усадхажа, аймаг соохи агитационно-нийтын ба культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэриие һайжаруулха гэһэн тогтоол абтаа.

ВАУНТ

ВКП(б)-гэй Баунтын айкомой ээлжээтэ пленум болобо. Пленум дээрэ аймагай Соведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ нүхэр Канаев «Ажалшадай культурна байдалые хангалга ба тэрээниие һайжаруулха хэмжээнүүд тухай» элидхэл хэбэ. Элидхэлшэ хадаа аймагай партийна, советскэ, профсоюзна ба ажахын организацинууд XVI областной партконференциин тогтоолые бэелүүлэн, ажалшадые культурнаар хангаха талаар ехэхэн амжалтануудые туйлаа гэжэ хэлэбэ. Социально-культурна хэмжээ-ябуулгын ба коммунальна гэр байра барилгын бюджет 1940 онтой жэшээлбэл 63 процентээр дээшэлээ.

Гэхэтэй хамта, аймагай ажалшадые культурнаар хангаха хэрэгтэ нилээд дутагдалнууд бии гэжэ элидхэлшэ ба бэшэ үгэ хэлэгшэд тэмдэглэбэд.

Пленумдэ хабаадагшад нүхэд Новиков, Ткаченко ба Каюнчин гэгшэд гүрэнэй ба кооперативна худалдаа-наймаанай болон общепидэй хүдэлмэридэ гүнзэгы дутагдалнууд бии гэжэ большевистскээр шүүмжэлэн элирүүлээ. Аймагай худалдаа-наймаанай организацинуудай эд бараанай ассортимент хизаарлагдаһан ба общепидэй буйлуулан гаргаһан эдээ хоолой шанарынь тон муу байдаг.

ВКП(б)-гэй айкомой гэшүүн ангуушан-эвенк нүхэр Каюнчин Молотовой нэрэмжэтэ колхоздо эвенкнүүд-ангуушадай дунда культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэри һулаар ябуулагдадаг тухай хэлэбэ. Колхозой уншалгын байшанда уранһайханай ба политическэ литература тон үсөөн. 1949 оной туршада, мүн 1950 оной эхинһээ хойшо эвенкийскэ түрэлхи хэлэн дээрэнь колхозой библиотекэдэ номууд тон үсөөнөөр нэмэгдэнэ. Уншалгын байшангай даагша нүхэр Стежко, мүн партийна болон комсомольско организацинууд эвенкнүүд-ангуушадай дунда хөөрэлдөөнүүд ба элидхэлнүүдые тон үсөөн үнгэргэнэ, оро үсхэбэрилгын фермэнүүд дээгүүр тэдэнэй эрһэе хүнүүд хаа яахан лэ үзэгдэдэг гэбэ. Мүнөө үбэлэй турша соо аймагай кинофикациин таһаг энэ колхоздо оройдоол нэгэ дахин кинопередвижкэ эльгээгээ.

Олохон үгэ хэлэгшэд—айкомой гэшүүд хадаа элүүрые хамгаалгын органууд, эмнэлгын ба санитарно-профилактическэ хүдэлмэридэ ёһо тэдыгээр хандана гэжэ тэмдэглээ. Аймагай зарим участогуудта хэдэн жэлнүүдэй турша соо хүнүүдтэ тарилга ба уколнууд хэгдэдэггүй, мүн медикаментнүүд байдаггүй.

Пленум коммунистнуудай эдэбхитэй хабаадалгатайгаар, идейнэ дээдэ хэмжээндэ үнгэрбэ. Хамта 21 хүнүүд үгэ хэлэһэн байна. Пленум аймагай ажалшадай культурно байдалые хангаха хэрэгые һайжаруулгада зорюулагдаһан дэлгэрэнгы тогтоол абаба.

ЗАИГРАЙ

Һаяхан Заиграйн аймагай партийна эдэбхитэдэй суглаан боложо, тоосоото-һунгуулиин суглаануудай тогтоолнуудые, коммунистнуудай шүүмжэлэлнүүд ба дурадхалнуудые бэелүүлгэ хэрэгэргэ байһаниие хэлсэжэ үзэбэ. Энэ асуудалаар ВКП(б)-гэй Заиграйн айкомой секретарь нүхэр Щербаков элидхэл хэһэн байна.

Аймагай парторганизацинуудай олонхинь тоосоото-һунгуулиин суглаануудай тогтоолнууд ба коммунистнуудай шүүмжэлэлые хараалда абан, партийна эмхидхэлэй ба партийна политическэ хүдэлмэри нэгэ хэды һайжаруулжа байна гэжэ элидхэлшэ хэлэбэ.

Үгэ хэлэһэн нүхэд Санжиев («Улаан Эрхирэг» колхозой түрүүлэгшэ), Дедюхин (Хандагатайн леспромхоз), Гыдыпов (Эрийскэ леспромхозой директорые политическэ талаар орлогшо) ба бусад дурсагдаһан асуудалнуудта байһан дутагдалнуудые хүсэд дүүрэнээр элирхэйлбэ.

Пленум хэлсэһэн асуудалаараа зохихо тогтоол гаргаба.

ВАРГАЖАН

Һаяхан ВКП(б)-гэй Баргажанай айкомой ээлжээтэ пленум болобо. Пленум дээрэ ВКП(б)-гэй айкомой секретарь нүхэр Цыренов комсомольско эхин организацинуудта партийна хүтэлбэриие һайжаруулха тухай асуудалаар элидхэл хэбэ.

Нүхэр Цыренов хадаа партийна организацитайгаа нигта барисаатай ба тэрэнэй хүтэлбэри доро хүдэлһэн комсомольско эхин организацинуудай хүдэлмэри үлэмжэ һайнаар ябана гэжэ тэмдэглэбэ. Жэшээнь, Кировэй ба Молотовой нэрэмжэтэ колхозуудай партийна болон комсомольско эхин организацинууд хоорондоо нигта барисаатайгаар хүдэлмэрилдэг. Залуушуулай шэн зоригто ажалай ашаар Кировэй нэрэмжэтэ колхоз загаһа барилгаар 5 һара соо жэлэйнгээ түсэбые дүүргэ, мүн Молотовой нэрэмжэтэ колхоз 5 һара соо хахад жэлэйнгээ түсэбые дүүргэв. XVII партсъездын, Энгельсын ба Сталинай нэрэмжэтэ колхозуудай комсомольско организацинууд мүн лэ ехэхэн амжалтатайгаар хүдэлжэ байна.

Гэбэшье, аймаг соо энэ шухала ба нангин харилсаагаа бэелүүлжэ шадаагүй партийна болон комсомольско организацинууд бии. Жэшээнь, Усть-Баргажанай загаһанай комбинадай, леспромхозой, Куйтунска МТС-эй парторганизацинууд комсомольско организацинуудаа хүтэлбэрилдэггүй байна.

Саашань элидхэлшэ ба үгэ хэлэгшэд ВКП(б)-гэй айкомой партийна, профсоюзна ба комсомольско организацинуудай таһагай энэ шухала хэрэгтэ анхаралаа табяагүй байһаниие шүүмжэлбэд. Пленум аймагай партийна организацинуудай комсомольско организацинуудаа хүтэлбэрилжэ, эдэ бии байгаа дутагдалнуудаа эрид усадхаха тушаань дэлгэрэнгы тогтоол абаа.

Коммунистнуудые һайнаар хүмүүжүүлхэ

ВКП(б)-гэй Курумканай айкомой ээлжээтэ пленум боложо, коммунистнуудые хүмүүжүүлгын хүдэлмэри ба тэрээниие һайжаруулха хэмжээнүүд тухай асуудал зүбшэн хэлсэгдээ.

Энэ асуудалаар ВКП(б)-гэй айкомой партийна, профсоюзна ба комсомольско организацинуудай таһагые даагша нүхэр Санжиев элидхэл хэбэ.

Элидхэлшэ ба элидхэл тушаа үгэ хэлэгшэд аймагай партийна организаци хадаа XVI областной ба VI аймагай партийна конференцинүүдэй тогтоолнуудые бэелүүлэн, коммунистнуудай идейно-политическэ хэмжээе үргэхын тулада һүүлэй үедэ нилээд ехэ хүдэлмэри ябуулаа гэжэ тэмдэглэбэ. ВКП(б)-гэй айком коммунистнуудай политическэ һуралсал эмхидхэлгэдэ анхаралаа һурагүй ехээр табидаг болонхой.

Гэбэшье, коммунистнуудай идейно-политическэ хүмүүжүүлгэ үшөөл ехэхэн гээгдэжэ ябана, зарим коммунистнуудынь политическэ эрдэм багатайнууд. Энэ хадаа ВКП(б)-гэй айкомой ба партийна эхин организацинуудай партийно-политическэ хүдэлмэреэ ажахынгаа хүдэлмэритэй холболдуулан ябуулжа шададаггүй, коммунистнуудайнгаа политическэ эрдэмые дээшэлүүлгэдэ шухала анхаралаа табидаггүй байһаниень гэршэлнэ.

Пленумдэ хабаадагшад ВКП(б)-гэй айкомой хүдэлмэрилэгшэд эхин парторганизацинуудаар ябахадаа парти доторой хүдэлмэридэ гүнзэгыгөөр анхаралаа хандуулдаггүй, гансал ажахын асуудалнуудые хараадаа абаад, бэшэ юумэндэ хамаарангүй үнгэршэдэг гэжэ тэмдэглэбэд. ВКП(б)-гэй айкомой секретарь нүхэр Цыденов хадаа колхозуудаар ябахадаа миил эхин парторганизацинуудай секретарьнараар хөөрэлдөөд бусашадаг гэжэ Калининай нэрэмжэтэ колхозой парторганизациин секретарь нүхэр Будаев хэлэбэ.

Партиин айком хадаа парти доторхи хүдэлмэриин шухалын шухала участок болохо коммунистнуудай марксистско-ленинскэ һуралсал ба идейно-политическэ хүмүүжүүлгэдэ зохихо анхаралаа табинагүй. Тиимэһээн зарим политһургуулинууд болон кружогууд занятияа таһалдуулһан ба программна материалаа ёһо тэдыгээр, тон муу шанартайгаар шудалһан байна.

Коммунистнуудай бэеэ даан һуралсаха ябадал муугаар эмхидхэгдэнхэй. Зарим коммунистнууд марксизм-ленинизмын үндэһэ һуури бэеэ даажа һурагшадай тоодо ороһон аад, биратайгаар һуралсадаггүй. Большевигүүдэй партиин түүхэ ба теориин асуудалнуудаар лекци болон элидхэл тон үсөөн үнгэргэгдэнэ. Коммунистнуудай бэеэ даан һуралсалда партийна хиналта эмхидхэгдээгүй, юрэнхы эрдэм мэдэхэгүй коммунистнуудые үзэг бэшэгтэ һургаха һуралсал бүри эмхидхэгдээгүй. Кировэй нэрэмжэтэ колхозой партийна эхин организацида эрдэм бэшэг мэдэхэгүй 3 коммунистнууд бии юм. Тиин тэдэнэр хэдэн жэлдэ политһургуулида һуража байһан мүртөө программна материалаа һайн ойлгожо шаданагүй.

Партийна даалгабари коммунистнуудай хүмүүжүүлгэдэ ехэхэн үүргэ ээлхэ байһан аад лэ зарим коммунистнуудта, илангаяа залуу коммунистнуудта ба кандидадуудта партийна даалгабаринууд үгтэдэггүй. Жэшээнь, Молотовой нэрэмжэтэ колхозой парторганизациин 30 коммунистнуудай оройдоо 10-ниинь партийна даалгабаригүй.

Залуу коммунистнуудые хүмүүжүүлгын хүдэлмэриин ехэ дутагдалтай байһан дээрэһээ аймагай парторганизациин 80 процент кандидадуудынь үни хада үнгэршэһэн стажтай ябадаг ба 5 жэлһээ доошо кандидатска стажтай хүнүүд үсөөн юм. Илангаяа Ленинэй, Молотовой ба Кировэй нэрэмжэтэ колхозуудай парторганизацинуудта тиимэ «үбгэжөөлнүүд» олон.

Партийна суглаанууд болбол коммунистнуудые хүмүүжүүлгын шухала һургуули юм. Теэд, зарим парторганизацинуудта, партийна суглаанууд саг соогоо бэшээр ба идейнэ доодо хэмжээндэ үнгэргэгдэнэ. Жэшээлхэдэ: Кировэй ба Чапаевай нэрэмжэтэ колхозуудай партийна организацинууд партийна суглаануудаа һара хахад ба хоёр һара боложо, ямаршье бэлэдхэлгүйгөөр ба бүгэдэ коммунистнуудай хабаадалгагүйгөөр үнгэргэдэг зантай. Ленинэй ба Сталинай нэрэмжэтэ колхозуудай ба Баргажанай МТС-эй парторганизацинуудта коммунистнуудай оройдоо хахадынь суглаандаа арай гэжэ суглардаг байха юм.

«Ленинская Искра», Маленковой ба Кировэй нэрэмжэтэ колхозуудай партийна организацинууд болбол гансал айкомой заажа үгэһэн асуудалнуудаар суглаануудаа хэдэг, өөһэдын үүсхэл гаргадаггүй зандаа. Тиигээд, тэдэ суглаанууд дээрээ рядовой коммунистнуудынь юушье хэлэдэггүй, дуугай һуулсадаг.

Коммунистнуудые хүмүүжүүлхэ хэрэгтэхи үшөө нэгэ ехэ дутагдал гэхэдэ, шүүмжэлэл ба өөрыгөө шүүмжэлэлэй үргэнөөр дэлгэрээгүй ябадал болоно. Олонхи эхин парторганизацинуудта коммунистнууд хадаа өөһэдынгөө хүдэлмэриин дутуу дундануудые элирүүлдэггүй. Иимэ болоходо, зарим коммунистнууд хүдэлмэридөө ехэ дутагдалнуудые гаргана.

Элидхэл тушаа 13 хүн үгэ хэлээ. Пленум дээрэ абтаһан тогтоол дотор аймагай парторганизацинуудай коммунистнуудые хүмүүжүүлгын хүдэлмэриие эрид дээшэлүүлхэ хэмжээнүүд хараалагдаба.

СЭЛЭНГЫН АЙМАГТА

ҮНДЭГЭ ТУШААЛГАЯА ДҮҮРГЭБЭ

Ново-Селенгинскэ сомоной «Кооператор» колхоз (түрүүлэгшэнь Коломин) гүрэндэ үндэгэ тушааха даалгабаряа аймаг соогоо баранһаа түрүүлэн дүүргэбэ.

Мүн тэрэшэлэн Загустайн сомоной Молотовой нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшэнь Минаев) үндэгэ тушаалгаар гүрэнтэйгөө сүм тоосоо.

НЭГЭШЬЕ ГҮҮ ҺУБАЙРУУЛААГҮЙ

«Красный Октябрь» колхозой адуушад энэ жэлдэ 17 гүүнһээ 17 унага абажа, түл абалгаар жэлэйнгээ даалгабари дүүргэбэ.

Үнгэрэгшэ жэлдэ орооной кампаниие һайнаар үнгэргэһэн дээрэһээ энэ амжалта туйлагдаба гэжэ колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Кокорин хэлэнэ.

АЖАЛШАДАЙ НӨӨСЭЛГЭ УРГАНА

Аймагтахи № 2434 нөөсэлгын касса арад нийтын дунда ойлгууламжын хүдэлмэри үргэнөөр ябуулһанай ашаар мүнгэ хадагалагшадай тооё нилээд олошоруулжа шадаһан байна.

Мүнөө нөөсэлгэнь 1945 онойхидо орходоо 3 дахин ургажа, 800000 шахуу түхэриг болонхой.

Мүн 1949—50 онуудай туршада гүрэнэй урьһаламжа баригшадта 460.000 түхэриг шүүбэри түлэһэн, 70.000 түхэригтэ 3 процентнэ урьһаламжа тарааһан байна.

ТҮСЭБҺӨӨ ГАДУУР 2000 КИЛОГРАММ НООҺО

Үбэр-Зөөхэйн сомоной «Ленинский путь» колхоз (түрүүлэгшэнь Д. Малыгин) 2783 килограмм һайн шанартай нооһо гүрэндөө тушаажа, даалгабаряа холо үлүүлэн дүүргэбэ. Теэд түсэбһөө гадуур үшөө 2000 килограмм нооһо тушааха зорилготой.

Нёдондо жэлдэ тус колхоз түсэбһөө гадуур тушааһан нооһондоо «ГАЗ-51» гэжэ маркын автомашина абаһан байна.

Мүн Куйбышевэй, Молотовой нэрэмжэтэ колхозууд нооһо тушааха даалгабаряа дүүргэгээд, түсэбһөө гадуур тушаажа байна.

В. Бадашкеев.

Хоёр тираж

СССР-эй арадай ажахые һэргээн бодхоохо ба хүгжөөхэ дүрбэдэхи урьһаламжа ба гүрэнэй 3 процентын урьһаламжын шүүбэринүүдэй хоёр тираж июльдэ болохо байна.

СССР-эй арадай ажахые һэргээн бодхоохо ба хүгжөөхэ Дүрбэдэхи урьһаламжын тираж июлиин 9-дэ Барнаулда болохо. 242 разрядта 556938800 түхэригэй 2.087.250 шүүбэринүүд наадаха юм.

Энэ хадаа тус урьһаламжын түрүүшын тираж болоно.

Гүрэнэй 3 процентын урьһаламжын тираж июлиин 30-да Ташкентдэ болохо байна.

И. В. СТАЛИНДА АМАРШАЛГАНУУД

Нүхэр И. В. Сталинай 70 наһанай ойтой дашарамдуулан партийна, советскэ болон олонийтын организацинуудһаа, ажалшадай коллективүүд, Советскэ Союзай гражданинууд гүрэнэй нийтын организацинууд ба хилын саанахи элдэб нюурнуудһаа И. В. Сталинай нэрэ дээрэ олон тоото амаршалганууд ороһон байна.

Олон удаан жэлнүүдтэ элүүр энхэ ажаһуухыень нүхэр Сталинда бүхы зүрхэнһөө хүсэһэн амаршалгануудые хүргэбэ:

Маргеланска гүрэнэй багшанарай институдай профессорско-багшанарай состав, студентнүүд ба сотруднигуудай коллектив;

Тамбовско областиин Байловска заводой хүдэлмэришэд, албахаагшад, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй коллектив;

Врачуудай мэргэжэлые дээшэлүүлхэ Центральна институдай профессорско-багшанарай состав ба сотруднигууд;

Моссоведэй транспортна автогрузовой управлениин Центральна авто-заһабарилгын мастерскойн хүдэлмэришэд ба албахаагшадай коллектив;

«Западная-Капитальная» шахтын хүдэлмэришэд, инженернүүд, технигүүд ба албахаагшад;

Ленинэй нэрэмжэтэ Благовещенскэ судно-заһабарилгын заводой хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ба албахаагшад;

Кемерово городой «Пионер» шахтын горнягуудай коллектив;

Тамалинска крупзаводой хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ба албахаагшад;

«Энсо» комбинадай хүдэлмэришэд, инженернүүд, технигүүд ба албахаагшад;

Куйбышев городой сэрэгэй частьнуудай гарнизоной түлөөлэгшэд, областной ба городской партийна, советскэ, олонийтын организацинуудай баярай суглаан;

Ростов-на-Донудахи шампанска архиин заводой хүдэлмэришэд, инженернүүд, технигүүд ба албахаагшад;

ВКП(б)-гэй Грозненско горком ба ажалшадай депутадуудай городской Соведэй гүйсэдком;

Улан-Удын түмэр замай техникумэй багшанар, һурагшад ба захиргаанай-ажахын хүдэлмэрилэгшэдэй коллектив;

Ровенско областиин Сарненско «Заготзерно» пунктын хүдэлмэрилэгшэдэй коллектив;

Смоленскэ областиин «Первомайский» совхозой хүдэлмэришэд ба албахаагшадай коллектив;

Кокчетавска областиин Шучинска педагогическа училищиин һурагшад, багшанар, хүдэлмэришэд ба албахаагшад;

Саратовска городской телефонно сетиин хүдэлмэрилэгшэдэй коллектив;

Азербайджанска ССР-эй Кировабад городой медицинскэ хүдэлмэрилэгшэдэй суглаан;

Амурска областиин Шимановска станциин паровозно депогой хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй коллектив;

Тамбовско облкоопинсоюзай хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ба албахаагшад;

Хүдөө ажахые механизацилгын ба ирригациин инженернүүдэй Ташкентскэ институдай студентнүүд, багшанар ба албахаагшадай коллектив;

Гүрэнэй Бурят-Монголой педагогическа ба багшанарай институдай студентнүүд, багшанар, хүдэлмэришэд ба албахаагшад;

Воронежско областной үрэ-жэмэстэ модоной туршалгын станциин хүдэлмэрилэгшэдэй коллектив;

Пензенскэ областиин Соседскэ районой 17-дохи партконференциин нэрэмжэтэ хүдөө ажахын артелиин колхознигууд;

«Сиазаннефть» трестын 1-дэхи олзоборилгын трестын хүдэлмэришэд ба албахаагшадай коллектив;

Баку городой № 7 ремесленнэ училищиин хүдэлмэрилэгшэд, багшанар ба һурагшад;

Сургутска районой партийна 1-дэхи конференциин делегадууд;

Ростовско областиин Большинско лесхозой хүдэлмэришэд, албахаагшад, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй коллектив;

Краснодарска хизаарай Пластуновска районой, Ажалай Улаан Тугай орденто «Красная Звезда» колхозой колхознигууд;

Грузинска ССР-эй Гурджанска районой, Сталинай нэрэмжэтэ колхозой колхознигууд;

Гомельско областиин Довско МТС-эй трактористнууд, хүдэлмэришэд, албахаагшад ба курсантнууд;

Кемеровскэ областиин Кузнецкэ МТС-эй хүдэлмэришэд, албахаагшад, трактористнууд ба комбайнернууд;

Архангельска трамвайн хүдэлмэришэд ба албахаагшадай суглаан;

Новосибирскэ областиин Черепановска оёдолой № 2 фабрикын хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ба албахаагшад;

Бурят-Монголой АССР-эй Большереченскэ загаһа-үсхэбэрилхэ заводой хүдэлмэрилэгшэд;

Красный Сулин городой «Забойщик» гэжэ горнягуудай артелиин суглаан;

Сызрань городой городской коммунальна ажахын хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ба албахаагшад;

Чайсска шебеночнэ заводой хүдэлмэришэд, инженернүүд, технигүүд албахаагшад;

«Кохила» гэжэ саарһанай фабрикын хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ба албахаагшад;

Ростов-на-Донудахи холодильникэй хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд;

В. М. Молотовой нэрэмжэтэ Вологодско педагогическа институдай студентнүүд, багшанар ба албахаагшадай коллектив;

Ленинградска пластмассаар хэрэгсэл зүйлнүүдэй фабрикын хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй коллектив;

Запорожско пединститудай студентнүүд, багшанар ба һурагшадай коллектив;

Калининска областиин Ржевскэ үлһамналгын фабрикын хүдэлмэришэд, албахаагшад ба инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд;

«Вологдобумлес» трестын Вологодско модо урадхуулгын конторын хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ба албахаагшад;

Маршанска барилгын техникумэй багшанар ба һурагшадай коллектив;

Чкаловска областиин Секретарска районой, 3-дахи партконференциин делегадууд;

Свердловскэ областиин Режевскэ районой, Соведүүдэй 6-дахи съездын нэрэмжэтэ колхозой колхознигууд;

Брестскэ областиин Антопольско районой, Май 1-нэй нэрэмжэтэ колхозой колхознигууд;

Тамбовско областиин Знаменска районой «Искра» колхозой колхознигууд;

Краснодарска хизаарай «Красногвардеец» совхозой хүдэлмэришэд, мэргэжэлтэд ба албахаагшад;

Курска областиин Липицкэ районой «Красный хуторок» колхозой колхознигууд;

Азербайджанска ССР-эй Зангелански районой, Ждановай нэрэмжэтэ колхозой колхознигууд;

Крымскэ гүрэнэй медицинскэ институдай студентнүүд, профессорско-багшанарай состав, хүдэлмэришэд ба албахаагшад;

Борисоглебскэ гүрэнэй багшанарай институдай студентнүүд, багшанар, хүдэлмэришэд ба албахаагшад;

БССР-эй нютагай промышленностиин Министерствын Минскэ заһабарилгын механическа заводой хүдэлмэришэд ба албахаагшадай коллектив;

Фрунзын нэрэмжэтэ Минскэ галантерейнэ комбинадай хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ба албахаагшад;

«Технопткань» гэжэ Шелковско фабрикын хүдэлмэришэд, инженернүүд, технигүүд ба албахаагшад;

Модо бэлэдхэлэй энергетигүүдэй ба механизациин Центральна научно-шэнжэлгын институдай научна хүдэлмэрилэгшэд, хүдэлмэришэд ба албахаагшадай коллектив;

Эпидемиологиин ба микробиологиин Белорусска гүрэнэй институдай сотруднигууд;

Курска областиин Беловско районой модоной ажахын хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ба албахаагшад;

(Үргэлжэлэлынь хожом гараха)

Рабселькорой булан

Газетэдэ ямар жанрнууд байдаг бэ?

Манай залуу рабселькорнууд редакциин хүдэлмэрилэгшэдтэй уулзахадаа, мүн редакцида эльгээһэн бэшэгүүд соогоо газетэдэ ямар жанрнууд байдаг бэ гэжэ асуудаг байха юм. Рабселькорнуудай иимэ асуудал табидагые, тэдэнэй газетэдэ бэшэхэ мэргэжэл шадабарияа дээшэлүүлхые оролдожо байһан ябадал гэжэ бидэ тоолонобди. Энэ эрмэлзэлгэнь һайн тэмдэг болоно. Юуб гэхэдэ, рабселькор бүхэн газетэдэ эдэбхитэйгээр хабаадагша болохын тулада газетнэ бүхы жанрнуудые шудалха, тайлбарилан хэлэбэл, газетэдэ ямар түрэлэй зохёолнууд хэблэгдэдэг ба тэдэниие бултыень бэшэжэ шададаг болохо ушартай.

Манай газетэнүүдтэ ушардаг гол жанрнууд тухай бидэ тобшохоноор хэлэжэ үгэхэмнай. Мүн жанр бүхэн тухай ойлгосо (поняти) үгэхые оролдохо байнабди.

Газетын эгээл дэлгэрэнгы жанр гэхэдэ, публицистическэ (нийтэ-политическэ) корреспонденци болоно. Мүн очерк, фельетон үсөөн бэшэ ушардаг байна.

Политическэ, общественнэ ажабайдалай асуудалнууд тухай бэшэгдэһэн ажахын-политическэ кампанинуудай ябасые харуулһан гү, али предприятинууд, колхозууд, МТС-үүд, һургуулинууд, эмхи зургаанууд, общественнэ организацинууд ба тус тус хүнүүдэй хүдэлмэри тухай мэдээ ба баримтануудые бэшэһэн статьянууд гү, али тэмдэглэлнүүдые — корреспонденци гэжэ нэрлэнэбди. Корреспонденци соо зүбхэн һайн жэшээнүүдые харуулжа гү, али дутагдалнуудые шүүмжэлжэ болохо юм. Гэхэ зуура, дэлгэрэнгы статья соо һайн жэшээе ба дутагдалнуудые зэргэ бэшэхэдэ болохо байна.

Корреспонденци бүхэн шалгагдаһан үнэн баримтада үндэһэлхэ ушартай. Баримтануудые тон бодомжотойгоор олохо, тэрэнээ анхаралтайгаар шэнжэлжэ ба саашань жэшэжэ үзэхэ, политическэ зүб сэгнэлтэ үгэхэ хэрэгтэй.

Очерк хадаа газетнэ зохёолнууд соохоо бэрхэшэгынь болоно. Тэрээн соо ямар нэгэн событиие гү, али коллективэй, үйлэдбэриин һонюуша новаторай, жэшээнь, ажал хүдэлмэри, тобшоор аад, уран гоёор найруулан бэшэгдэдэг байха юм.

Очерк бэшэхэдээ гол түлэб бодото, документальна материалда үндэһэлдэг байна. Очеркнууд соо баримтануудынь уншагшадай бодолдо тусхай мүр сараа үлөөхөөр бүлэглэн суглуулагдаһан байха ёһотой. Очерк соо хэлэгдэһэн ушар байдалай хаана, ямар газарта болоһон тухай, тэрээндэ хабаадаһан хүнүүдэй һанал бодол, абари зан тухай уншагшадай ойлгохоор бэшэгдэһэн байха ёһотой. Байгаалиие харуулалга (пейзаж) очеркын шухала хуби болоно. Байгаалиин түхэл шэнжые харуулалта хадаа очерк соо хэлэгдэһэн баримта ба событинуудые уранһайханай талаар үнэмшэстэй, нүлөө ехэтэй болгодог байна.

Очерк соо харуулагдаһан ямар нэгэн ушарай үлэмжэ ехэ ойлгосотой байхын тулада зарим картинануудынь һанаа бодолой хүсөөр зохёон байгуулжа болохо байна.

Фельетон хадаа сатирическэ ба юмористическэ шэнжэтэй статья болоно. Тэрэ хадаа тусхай баримтануудта үндэһэлдэг. Ямар нэгэ ушар тухай бэшэхэ зуураа, событида хабаадаһан нюурые, тэрэнэй хаана ямар газарта үнгэрһэн тухай тэмдэглэгдэхэ ёһотой. Фельетон болбол удха ба үгынгөө мэргэн хурса байлгаар илгардаг юм. Дутагдалнуудые харуулхадаа шоотой энеэдэтэйгээр бэшэгдэдэг юм.

Фельетон болбол газетэдэ шүүмжэлэлэй зэбсэг нэн түрүүн боложо үгэдэг. Фельетон хадаа хүнүүдэй ухаан бодолдохи капитализмын үлэгдэлнүүд — хойрог нобшо, оһол назагай ябадалые, нийтын зөөри урилгые, эдилгэ абалгые, бэеэ дээрэ үргэдэг һайзагай ехэрхүү зангые ба бусад буруу ушарнуудые хурсаар элирүүлэн сохидог байна.

Дурсагдаһан жанрнуудһаа гадуур на газетэдэ богонихон рассказуудшье ушардаг. Энэ хадаа багахан хэмжээнэй уранһайханай зохёол мүн болоно.

Эб найрамдалай түлөө тэмсэл—манай нангин хэрэг

Бурят-Монголой ажалшад Стокгольмско уряада нэгэн һаналтайгаар гараа табихадаа иигэжэ мэдүүлнэ

* * *

Демократиин хүсэнүүд илагдашагүй

Июниин 19-дэ, Кремльдэ, Кремлевско Ехэ ордон соо Союзай Соведэй ба Национальностьнуудай соведэй хамтын заседани дээрэ эб найрамдал хамгаалагшадай Бүхэдэлхэйн конгрессэй Саг үргэлжын комитедэй уряае дэмжэхэ тухай мэдүүлгые бидэнэр Бурят-Монголһоо ошоһон депутадууд нэгэн дуугаар һайшаалсаа һэмди.

Мүнөө Эхэ ороноймнай бүхы городуудаар ба хүдөө нютагуудаар бата бэхи эб найрамдалай түлөө Стокгольмско уряа доро гар табилга угаа ехэ политическэ эдэбхитэйгээр үнгэржэ байна.

Эб найрамдалай тала баригшад дэлхэйн арадуудай хүсэн юунэйшье диилдэшэгүйл. Үдэр ерэхэ бүри империалистнуудай хуурмаг политика олон түмэн юрын хүнүүдэй нюур дээрэ балшыса элирүүлэгдэнэ. Тиин, үнэн сэхэ хүнүүдэй хүсэндэ агрессивнэ забдалгануудай үй бүтэ сохюулжа байхыень хараажа байнабди.

Корейскэ арадые американска империалистнуудай дарлалта доро оруулхые хүсэһэн, бэеэ худалдаһан Ли Сын Манай «правительство» хойто корейскэ арадай сүлөөлэлгын армида туригдэжэ, гэдэргээ хараха сүлөөгүйгөөр тэрьедэжэ байна. Грециин, Испаниин, Индонезиин ба бусад оронуудай арадууд эрхэ сүлөөгэй, бэеэ даанхай байдалайнгаа түлөө эрид шууд тэмсэжэ байна.

Дэлхэй дээрэ демократическа гүрэнүүдэй хүсэ шадал ехэ байха гээшэнь тон шухала. Эхэ оронойнгоо хүсэ шадалые бидэнэр өөһэдынгөө шэн зоригто ажалаараа бэхижүүлжэ байнабди.

Би. бүхы хүсэл зоригоо Эхэ һайхан оронойнгоо аша туһада зорюулан хүдэлмэрилнэб. Тиин. дайнай хойто тээхи сталинска табанжэлэй үнгэрэгшэ 4 жэл хахад соо 16 жэлэй түсэб дүүргэһэб. Мүнөө үдэр бүриингөө нормые 800—400 процент дүүргэнэб.

Советскэ хүнүүдэй үдэр бүхэнэй үндэр бүтээсэтэ ажалнууд шэнэ дайнай үүдхэлшэдтэ улам шанга сохилто болохол!

Е. Курочкин,
ССР-эй Верховно Соведэй депутат, Ленинэй ордентэ ПВЗ-гэй олонстаночник.

Империалистнууд—гуринха шононуудтал адли

Ой шэрэнгын оеорһоо улэн шоныи улиһандал, дэлхэйн империалистнуудай хомхой аманууд дайн, шуһа һанан заадана. Тэдэнэй мяхаша шуһаша шононуудһаа ондоогоор сэгнэшэгүй гээшэ. Тэдэнэр, империалистнууд шэнэ дай үүдхэжэ, улам баяжахые оролдоно.

Тэд, бүхы дэлхэйн эгээлэй хүнүүд: — Үгы! — гэжэ тэдэнэр, империалистнуудта мэдүүлнэ, — тэдэнэрые мэхэлжэ, шуһата дай үүдхэжэ шадахагүйт! Энэ һэдэлгэнүүдтнай өөһэдынтнай үхэл болохо!

Бүхы оронуудай ажалшад эб найрамдал хамгаалгын Стокгольмско Уряада гараа табихадаа имагтал тиигэжэ мэдүүлнэ. Эндэ агуу ехэ советскэ арадуудай хүсэтэ голос дорюунаар зэдэлнэ.

Эб найрамдал хамгаалха хэрэгтэ өөһэдынгөө хубитые оруулхын түлөө манай колхозникууд улам һайнаар ажаллахаар зорижонхой. Үнгэрэгшэ жэлдэ оронууд, хайнагууд ба һарлагуудые үсхэбэрилхэ, мүн малажалай продуктнуудые (35 тонно мяха, 19 центнер тоһо, арһа, ноһо, үндэгэ гэхэ мэтэ) гүрэндэ тушааха түсэбүүдээ амжалтатайгаар дүүргэһэн байгаа һаа, мүнөө жэлдэ үлүүлэн дүүргэхэ байнабди. Мүн агнууриин ажахыһаа бүри ехэ олзо доход оруулха, сабшалангаа дууһыень сабшажа, малдаа бардам хүрэхэ үбһэ тэжээл бэлэдхэхэ, овощь ба тарюа таридаггүй байһан газарта — манай эндэ эдэ культурануудые таридаг болохо зорилготойбди. Дай үүдхэгшэдые сохилгодо өөһэдынгөө ажалай туһа нэмэри болохо байһандань баяртайбди.

М. Шагдуров,
Ахын аймагай «Коминтерн» колхозой МТФ-е даагша.

Колхозно таряашадай оруулалта

Гитлеровскэ фашизмын манай Эхэ орондо бузар муухайгаар добтолон ороходоо баруун областьнуудай колхозуудта ямар ехэ һандарал хохидол ушаруулһан байгааб. Теэд, англо-американска империалистнууд дэлхэйн гурбадахи дай үүдхэжэ, ажалшан арадуудта шэнэ хохидол, шэнэ зоболон асархые оролдоно. Иимэ дай үүдхэжэ, үхэлтэ экономическа кризисһээ зайлахые, капитализмынгаа һүүлшын бастионие бүхы хүсөөрөө аршалхые хүсэнэ. Гэбэшье, энэ оролдолгонь дэмы. Капитализмын үмхиржэ дууһаха саг болоо, демократиин ба социализмын тугай бүхы дэлхэй дээрэ мандаха саг ерээ.

Стокгольмско Уряа доро бүхы дэлхэйн эгээлэй хүнүүдэй гар табилга хадаа империалистнуудые үхэлэй нүхэн руу түлхихэ шанга сохилто болохонь лабтай. Бидэнэр, советскэ хүнүүд энэ Уряада гараа табиха зуураа, Эхэ оронойнгоо улам хүсэтэй, улам баян болохо хэрэгтэ бүхы хүсэ шадалаа саашадаашье үгэхэ байһанаа үшөө дахин гэршэлнэбди. Эрхим һайн ажалнай шэнэ дай үүдхэгшэдтэ шанга сохилто боложо, тэдэнэртэ һүртэ һануулга болохо.

Манай колхозой байгша оной хабарай тарилгын түсэбые үлүүлэн дүүргэһэн, бүхы түрэлэй адуу мал үсхэбэрилхэ ба малажалай продуктнуудые гүрэндэ тушааха 1949 онойнгоо түсэбүүдые 100 гаран процент дүүргэһэн ябадал хадаа имагтал энэ нангин хэрэгтэ оруулалта болоно гэжэ һайн мэдэнэбди. Тиин, манай колхозникууд саашадаа бүри һайнаар ажаллаха, таряанай ба үбһэнэй үндэр баян ургаса хуряаха, адуу малайнгаа тоо толгойе олошоруулха, Эхэ орондоо улам ехэ таряа талха, һү, мяха, үгэхын түлөө эсэшэ сусашагүйгөөр ажаллаха байна. Энэмнай эб найрамдал хамгаалгын түлөө бүхы хүн түрэлтэнэй тэмсэлдэ нилээд нэмэри болохонь дамжаггүй.

Н. Дерябин,
Бичурын аймагай Круминай нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ.

Эхэ орондоо хизааргүй дуратайб

1941 ондо манай сэсэрлиг Орондо алуурша дээрэмшэ гитлеровскэ Германи добтолон, бидэнэй жаргаланта байдалые һүйдхөө һэн. Бидэнэр, советскэ хүнүүд бултадаа, Эхэ һайхан ороноо хамгаалан бодоо бэлэйбди. Советскэ патриодууд, ами наһаяа гамнангүй дайсанай урдаһаа тулажа, тэдэниие бута һамна сохёо һэн. Жэлһээ үлүү байлдаанда ябаһанайнгаа һүүлдэ дайсанай һомонһоо хүндөөр шархатажа, нютагтаа бусажа ерээ һэм. Манай советскэ правительство бидэнэй габьяае хүндэтэйгөөр сэгнэжэ, орден медаляар шагнаа, мүнөө ажабайдалдамнай ехээр туһална. Би Эхэ ороноо хамгаалгын дайнай 2-дохи шэргын орден ба Германиие илаһанай түлөө медаляар шагнагданхайб.

1-дэхи группын инвалид болоһоншье һаа, Советскэ Союзай гражданин туладаа хүхюутэй, жаргалтайб. Советскэ уранзохёолшодой зохёолнуудые, центральна болон республиканска газетэнүүдые, журналнуудые абажа хододоо уншажа байдагби. Николай Островскын ба бэшэшье советскэ уранзохёолшодой зохёолнуудые уншахадаа Эхэ орондоо ба Сталин багшадаа дурлални улам ехэдэжэ, оронойнгоо һалбаран бадаралгада өөрынгөө хубитые оруулхаар зоригжодогби. Колхозой халуун хүдэлмэриин үенүүдтэ полевой станууд дээгүүр ябажа, колхозникуудай дунда хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэдэгби. Би советскэ хүнүүдэй гэгээрэлгэдэ туһалдаг байһандаа омогорхоноб.

Мүнөө американо-английска империалистнуудай шэнэ дай үүдхэжэ, манай жаргалые хаһахаяа хэдышье оролдоо һаань, манай агуу ехэ Советскэ Союзые тойрон жагсаһан дэлхэй дээрэхи эб найрамдалай хүсэн тэдэниие булиха гэжэ батаар найданаб.

Би колхозникуудай дунда ойлгуулламжын хүдэлмэриие бүри ехээр үргэдхэн ябуулхаб.

Намдак Цыренов,
Торийн аймагай «Улаан Бургалтай» колхозой агитатор.

Яруунын аймагай Молотовой нэрэмжэтэ колхозой гэшүүд эб найрамдалай тала баригшадай Бүхэдэлхэйн конгрессэй Саг үргэлжын комитедэй Стокгольмско сессиин уряада гар табилгые үндэр дэбжэлтэтэйгээр ябуулба.
ЗУРАГ ДЭЭРЭ: колхозой һүнэй-товарна фермын ахалагша һаалишан Янжай Батуева Уряада гара табижа байна.
М. Минеевэй фото.

Эб найрамдал илагдашагүй!

Улан-Удын механизированнэ шэлэй заводой машинно-ванна цех соо Стокгольмско уряада гар табилгада зорюулагдажа заводой хүдэлмэришэд ба албахаагшадай суглаан болобо.

Тус суглаае эб найрамдалые хамгаалгын Советскэ комитедтэ туһалха комиссиин түрүүлэгшэ нүхэр Аугуль нээһэн байна.

Заводой стахановец нүхэр Гарминеевтэ түрүүшын үгэ үгтэбэ:

— Нүхэд хүдэлмэришэд ба албахаагшад! Бидэнэр хадаа эб найрамдалые хамгаалха хүсэн үдэр бүри ургана гэжэ мэдэнэбди. Олон миллион арадууд нэгэн дуугаар «Бидэ эб найрамдалые хүсэнэбди» гэжэ мэдүүлнэд. Арадууд болбол фашизмын шуһата муухай ябуулгые мартаагүй, тэрээндэ зэбүүрхэнэ. Мүнөө американецуудай Кореяын городуудые ба тосхонуудые бомбодожо байхадань, Кореяһаа гараа зайлуулагты гэжэ нэгэн дуугаар дэлхэйн бүхы арадууд мэдүүлнэ.

Удаань машинно-ванна цехын стахановка нүхэр Полухина иигэжэ хэлэбэ:

— Би хадаа дүрбэн үхибүүдэй эхэби. Тиимэһээ би болбол бэшэшье олон миллион эхэнүүдтэй хамта тэдэнэйнгээ залуу наһыень золтой һайнаар үнгэргэхыень ба ерээдүйн жаргалые тэдээндээ хүсэнэб! Бидэ атомна зэбсэгые хорижо эб найрамдалые улам бэхижүүлээ һаа, империалистнуудые балшыса элирүүлэн дайниие болюулхабди! Би таанадые Стокгольмско уряада гараа табижа, ажалдаа улам шармайн оролсохые уряалнаб!

Тэрээнэй һүүлээр машинно-ванна цехын мастер нүхэр Шестаковта үгэ үгтэбэ.

—Американо-английска дай үүдхэгшэдэй хорото ябуулгада эрхим харюу болбол советскэ хүнүүдэй шэн зоригто стахановска ажал болохо байна,—гэжэ нүхэр Шестаков хэлэбэ. — Би хадаа мүнөөдэр Стокгольмско конгрессэй уряада гараа табяад, өөрынгөө участок дээрэ хойшодоо имагтал стахановскаар хүдэлмэрилхэ, эрхим шанартай продукци Эхэ орондоо үгэхэб гэжэ Танай урда уялга абанаб.

Суглаанай һүүлээр СССР-эй Верховно Соведэй мэдүүлгые, эб найрамдалые хамгаалгын Советскэ комитедэй пленумэй резолюциие һайшааһан тогтоол гаргагдаба. Суглаанда хабаадагшад булта̄даа нэгэн һаналтайгаар Стокгольмско Конгрессэй уряа доро гарнуудаа табиба.

Жаргалта байдалаа империалистнуудта эбдүүлхэгүйбди

Манда дайн сэрэг хэрэггүй! Американска империалистнуудтал адли хүнэй шуһаар баяжахые хүсэнэгүйбди. Бидэнэр агуу ехэ гениальна багша И. В. Сталинай сэсэмэргэй хүтэлбэри доро хүн түрэлтэнэй жаргалта байдал — коммунизмые байгуулжа байнабди.

Тэрэшэлэн арадай демократиин оронуудай ажалшад Советскэ Союзһаа жэшээ абан, өөһэдынгөө орондо социализмые түргэн темпээр байгуулжа байна.

Бидэнэр Октябрьска революцяар олгогдоһон энхэ амгалан байдалаа хэзээдэшье эбдүүлхэгүйбди. 1941—45 онуудта гитлеровскэ фашистнар дэлхэйе эзэлхэ хүсэлэнтэй манда добтолон ороод, дэлхэйн нюурһаа хамаг̃дан үгы хэгдээ һэн. Англо-американска империалистнууд Гитлер, Муссолиниин харгыда ороһоноо ойлгогты! Ехээр һайрхаһан атомна бомбонуудтнай өөһэдынтнай толгой дээрэ тэһэрхэл.

Атомна зэбсэг хорихо ба эб найрамдалай түлөө Стокгольмско Уряа доро гар табилга дэлхэйн үнэн сэхэ хүнүүдэй интересүүдые хамгаалһан туйлай ехэ удхашанартай хэрэг болоно.

Мүнөө Эхэ орон доторнай Стокгольмско уряада гар табилга тон эдэбхитэйгээр үнгэржэ байна. Завод, фабрика, колхоз ба бусад предприятинуудаар болоһон митингнүүд дээрэ хүдэлмэришэд ба таряашад эб найрамдалай түлөө, Эхэ оронойнгоо хүсэ шадалые улам хүгжөөхын түлөө бии шадалаа үгэхэ байһанаа мэдүүлнэ.

Советскэ хүнүүд туйлаһан амжалтаараа һанаагаа амардаггүй. Социалистическэ мүрысөөнэй долгиие саг үргэлжэ үргэдхэнэ.

Дайнай хойто тээхи сталинска табанжэлэй даалгабарита түсэбүүдые болзорһоонь урид үлүүлэн дүүргэһэн солото стахановецууд хэдэн зуугаадаараа тоологдоно. Бидэнэрэй үнэн сэхэ ажалаараа туйлаһан амжалтанууд эб найрамдал хамгаалгада туһа нэмэри болоно.

Би үнгэрэгшэ июнь һара соо 8 тонно шахуу түлишэ арбилһан ба паровозоо 10.144 километртэ гүйлгөөб. Энээнээ үшөө бага гэжэ тоолоноб. Саашадаа бүри ехэ амжалтануудай хойноһоо эрмэлзэнэб.

Н. Соседенко,
эб найрамдалые хамгаалгын Советскэ Комитедтэ туһалха республиканска комиссиин гэшүүн, паровозно машинист.

Советскэ эхэнүүдэй үгэ

Прибайкальска аймагай ажалшад Стокгольмско уряа доро ехэхэн патриотическа дэбжэлтэтэйгээр гар табижа байна.

Һаяхан аймагай центр Турунтаево тосхондо эб найрамдалай тала баригшадай Бүхэдэлхэйн конгрессэй Саг үргэлжын комитедэй уряае дэмжэхэ тухай СССР-эй Верховно Соведэй мэдээсэлдэ зорюулагдаһан суглаан болобо. Суглаанда 500-һаа үлүүтэй ажалшад хабаадаа. Хабаадагшад энэ уряае халуунаар амаршалан, барандаа тэрээн доро гар табибад.

Орджоникидзын нэрэмжэтэ колхозой колхозница 70 наһата Евдокия Прокопьевна Балаганская уряае тон ехэ баяртайгаар угтан, иигэжэ дурадхаба: «Би наһан соогоо нилээд дайн сэрэг, гашуудал үзөөб. Һүүлшын агуу ехэ дайнда 2 хүбүүдһээ хахасааб. Мүнөө тэрэ гашуудалаа мартаадүй байхадамнай, американска империалистнууд шэнэ дай үүдхэхээ һэдэнэ. Бидэнэр, эхэнүүд дайнда дурагүйбди, амгалан тайбан байдалые хүсэнэбди. Би хадаа бүхы эб найрамдалда дуратай хүнүүдые бултыень энэ уряа доро гараа табихыень уряалнаб» гэбэ. Тэрэнэй һүүлдэ суглаанда хабаадагшад ехэ эдэбхитэйгээр барандаа уряа доро гараа табибад.

Мүн аймагай колхозуудаар, МТС-үүдээр, промышленна предприятинуудаар уряа доро гар табилган ехэхэн политическэ дэбжэлтэтэйгээр үнгэрэгдэжэ байна.

Аймаг соогоо түрүү Чкаловай нэрэмжэтэ колхозой колхозникууд суглаан дээрэ уряада нэгэ хүн шэнгеэр гарнуудаа табиһан, мүн малай тэжээлэй бата бэхи база бии болгохын ба хүдөө ажахын продуктнуудые гүрэндөө тушааха түсэбөө болзорһоонь урид үндэр шанартайгаар дүүргэхын зорилготойгоор социалистическэ мүрысөөе улам үргэдхэхэ гэһэн тогтоол абаһан байна.

Мүн лэ иимэрхүү уялганууд аймагай бэшэшье колхозуудаар абтана.

Е. Викторова.

Нангин хэрэгтэ минии нэмэри

Бидэнэр эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн конгрессэй Саг үргэлжын комитедэй уряае ехэ баяртайгаар уншаад, тэрээн доро барандаа гар табибабди.

Би Улан-Удын Ленинэй ордентэ паровозо-вагонно заводой шэрэм шудхалгын цехтэ завальщигаар хүдэлмэрилдэгби. Би хадаа Эхэ оронойнгоо сэсэглэн бадаралгада зорюулан, бүхы шадалаа ба дүй дүршэлөө гарган хүдэлмэрилнэб. Дайнай һүүлэй сталинска табанжэлэйнгээ түсэбые 1948 оной июнь һарада дүүргэжэ, БМАССР-эй 25 жэлэй ойе Эхэ орондоо иимэ бэлэгтэйгээр угтаа һэм. Тэрэнһээ хойшо һара бүриингөө түсэбые 190—200 процентһээ доошо бэшээр дүүргэдэгби.

Мүнөө энэ үнэтэ Уряа доро гар табяад байхадаа, өөрынгөө хүдэлмэриин бүтээсые ба шанарые улам дээшэлүүлхые оролдоноб. Энэм бүхэдэлхэйн эб найрамдалай түлөө тэмсэгшэдэй тэмсэлдэнь нэмэри болохо бшуу.

Жалсарай Баинов,
Улан-Удын Ленинэй ордентэ паровозо-вагонно заводой шэрэм шудхалгын цехын завальщик, стахановец.

Бидэнэртэ дайн хэрэггүй

Манай Эхэ орон үдэр ерэхэ бүри һалбаран хүгжэжэ, дайнай һүүлдэхи сталинска табанжэлэй түгэсхэлэй жэлдэ туйлай ехэ амжалтануудые туйлана. Немецкэ фашистнуудаар саг зуура эзэлэгдэһэнэй һүүлээр сүлөөлэгдэһэн районууд, городууд, тосхонууд һэргээн бодхоогдожо, гоё һайханууд, болбосон байдалтай болонхой.

Мүнөө немецкэ булимтарагшадай орондо американска империалистнууд шэнэ дайн сэрэгые үүдхэгшэд болоод, буу зэбсэгые хангиргажа, эб найрамдалые эбдэхэеэ хара һабараараа бүхы дэлхэй дээгүүр һарбайха хүсэлэнтэй. Тэдэнэр Азиин арадуудай жандарм боложо, Кореядэ агрессиин нюуса бэшэ ябуулгануудые эхилээ.

Дэлхэй дээрэхи олон миллион жиирэй хүнүүд дайн сэрэгые хүсэнэгүй. Энэ дайе үүдхэгшэдые хазаарлахын, атомна зэбсэгые хорихын тулада Стокгольмско Уряада гар табилган хаа хаанагүй болоно. Дайн бү дэбжэг, манай амгалан тайбан ажалнай хүгжэг гэжэ тэдээнтэй хамта һаналаа нэгэдээд, энэ Уряада гараа табиһан байнаб.

Д. Мадасон,
уранзохёолшо.

Агрессорнуудэй амыень мэдүүлээ!

Эхэ ороноо хамгаалгын Агуу ехэ дайнда би ябаа һэм. Тэндэ би хадаа немецкэ фашистнуудай зэрлиг аашые ба арад зониие мянга-мянгаарнь хюдаһаниие харааб. Тиигэжэ дайнай аюул һүйдхэлые үзэжэ ерээд байхадаа, лахяад тэрэниие һэжэрөөхые хүсэгшэдтэ тон ехээр зэбүүрхэнэм.

Янкнууд мүнөө Кореядэ дайнай ябуулгануудые үүдхээд, городуудыень бомбодон һүйдхэжэ, Кореяын үбгэд ба хүгшэдые, эхэнэрнүүд ба бага балшар үхи хүүгэдые алажа байнад.

Нүхэд, һанаад үзэгты! Бидэнэр, эб найрамдалые үнэн сэдьхэлээр хүсэгшэд, хэдэн олон зуун миллион болонобди. Тиимэһээ, эб найрамдалай тала баригшад — бидэнэр хадаа Черчилль ба Ачесон, бэшэшье элдэб зүһэнэй дай үүдхэгшэдые амыень мэдүүлжэ шадахалди!

Стокгольмско Уряа доро гараа табилгын үргэн ехэ кампани ябажа байхада эб найрамдалые нэгэн хүндэл адли хамгаалжа, атомна зэбсэгые хорие, «Алууршa гараа Кореяһаа зайлуулагты» гэжэ агрессорнүүдтэ шангаар мэдүүлээ!

Тиигээд би улам һайнаар ажаллажа, Эхэ ороноо үшөөл гоё һайхан ба хүсэ ехэтэй болгохо хэрэгтэ бүхы хүсэ шадалаа үгэхэб гээд, бүри эршэмтэйгээр ажаллахые хүн бүхэниие уряалнаб.

Г. С. Харченко,
«Заготживсырьегой» республиканска конторын бэлэдхэлэй таһагые даагша.

Атомна зэбсэгые огто хорихо

Эб найрамдал хамгаалгын Советскэ комитедэй Уряае манай Эхэороной бүхы ажалшад нэгэн һаналаар угтаа. Эсэгэ ороноо хамгаалгын агуу ехэ дайнай дүүрэхэлээр советскэ арад ажахыгаа һэргээн бодхоохо ба хүгжөөхэ сталинска табанжэлэй түсэбые зохёогоод, тэрэнээ болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө унаһан малгайгаа абангүй ажаллажа байна. Тиихэдэ англо-американска золигууд шэнэ дай үүдхэжэ, атомна зэбсэг бэлдэжэ, амгалан тайбан ажаһуужа байһан хүн зониие хюдаха гэжэ аманайнгаа хахартар хашхарна. Хатуу шэрүүн дайнай дүүрэһээр үнишье болоодүй. Манай ороной арад зонууд ба бүхэдэлхэйн жиирэй хүнүүд үнгэрһэн дайниие мартаагүй. Шэнэ дай үүдхэгшэдэй хэдышье ехээр хашхархада эб найрамдалые сахигшад айнагүй.

Би мүнөө жэлдэ Д. Банзаровай нэрэмжэтэ пединститут дүүргээб. Энэ хадаа ехэ зол жаргал гээшэ. Энэ хадаа большевистскэ партиин, Сталин багшын ба бүхы советскэ арадай аша туһа гээшэ. Энэ аша туһыень *харюулхын тулада* Эхэ ороноо хамгаалха, коммунизмые байгуулха, ургажа ябаа үетэниие һурган хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ өөрынгөө хүсэ шадалые гамнангүй зорюулхаб.

Д. Ошоров, студент.

ҮБҺЭ ХУРЯАЛГЫЕ ҮРГЭЛЖЭДӨӨ ЭХИЛЭЭ!

*

Түрүүшын гектарнууд

ХОРИНСК. (Телефоноор абтаба). Июлиин 1—3-һаа аймагай зургаан колхозууд үбһэ хуряалгын хүдэлмэринүүдые эхилээд, июлиин 5 болотор 171 гектар сабшаба. Илангаяа Кировэй нэрэмжэтэ колхоз энэ 5 хоног соо һайнаар хүдэлмэрилөө. Тус колхоз 6 сенокосилканууд ба олон гар хажууршадые гаргажа, энэ болзор соо 87 гектар хуряаһан байна. Гадна, 50 тонно силос дараад, энэ хүдэлмэреэ үргэлжэлүүлһээр. Тэрэшэлэн, Хориин сельсоведэй Сталинай нэрэмжэтэ колхоз — 23 гектар, Чапаевай нэрэмжэтэ колхоз — 17 гектар сабшаа. Мүн «III Интернационал», «Пламя» Карл-Марксын нэрэмжэтэ колхозууд тэжээл бэлэдхэлгын хүдэлмэринүүдые үргэн далайсатайгаар эхилбэ. Үдэр үнгэрхэ тудам шэнэ шэнэ колхозууд үбһэ сабшалгадаа орожо байна.

Л. Зарубин.

Шэмэтэ тэжээл бэлэдхэнэгүй

Набша мүшэртэ тэжээл хадаа витаминтай ба минеральна тэжээлнүүдтэй байдаг тула адуу малда тон хэрэгтэй, шанар һайнтай тэжээл болоно.

Республикын колхозууд үбһэ хуряалгын гол хүдэлмэриин урда тээ, июниин 15-һаа эхилжэ, набша мүшэртэ тэжээл бэлэдхэлгын хүдэлмэриие ябуулха ёһотой байгаа.

Гэхэтэй хамта, зарим аймагуудай (Сэлэнгын, Иволгын, Кяхтын болон бусад) колхозууд энэ хүдэлмэриие тоодоггүй байха юм. Жэшээнь, Сэлэнгын аймагай «18 партсъезд», Кировэй нэрэмжэтэ, Ворошиловай нэрэмжэтэ (Загастай), Иволгын аймагай «Улаан Оронго», «Осоавиахим», «Майн 1» колхозууд бургааһа шугы элбэгтэйшье һаа, набша мүшэртэ тэжээл бэлэдхэлгын хүдэлмэриие эхилээшьегүй, һанаа амархан һуужа байна.

Үбһэ хуряалгын хүдэлмэриһөө сүлөө хүнүүдые, үбгэд, хүгшэд ба үхибүүдые олоорынь хабаадуулжа, набша мүшэртэ тэжээл бэлэдхэлгын түсэбые ойрын үдэрнүүдтэ дүүргэхэ шухала.

А. Хилтухинов.

* *

Үбһэ хуряалгые иимээр угтаабди

Колхозно ниитын малажалые үсхэбэрилгын гурбан жэлэй түсэбые амжалтатайгаар дүүргэлгэдэ тэжээлэй бата бэхи база байгуулха ябадал шиидхэхы удхашанартай байна.

Үнгэрэгшэ жэлдэ манай колхоз малдаа гүйсэд хүрэхэ үбһэ тэжээл абажа шадаагүй дээрэһээ хабартаа малаа турааһан ба хэдэн малнуудые үхүүлһэн байха юм.

Мүнөө жэлдэ энэ алдуугаа дахин дабтахагүйн тула үбһэ хуряалгада эртээнһээ бэлэдхэжэ эхилээ һэмди.

Хабарай үедэ сабшалангай газар һайжаруулхын тула бага бэшэ хүдэлмэри хэгдээ: 950 гектар дээрэ наг шэбхэ тараагдаа, 66 гектар газар үтэгжүүлэгдээ, 690 гектар сабшалан модо шулууһаа сэбэрлэгдээ, 30 гектар шугы бургааһан арилгагдаа, 1040 гектар сабшалан уһалагдаа. Эдэ хүдэлмэриие дүүргэһэнэй ашаар сабшаламнай һайнаар ургаба.

Мүнөө 16 сенокосилка, 16 морин тармуур заһабарилагдажа үни хада дүүргэгдэнхэй. Мүн гар хажуурнууд, гар тармуурнууд, алха дүшэнүүд ба тоног зэбсэг гэхэ мэтэ хэрэгсэлнүүд бэлэдхэгдэнхэй. Үбһэ хуряалгын хүдэлмэриин түсэб зохёогдонхой. Энэ түсэбэй ёһоор манай колхоз 3600 гектар сабшалан сабшажа, 48600 центнер үбһэ хуряан абаха байна. Үбһэ хуряалгын хүдэлмэридэ 160 колхознигууд хабаадалсаха. Тэдэнэр 4 бригада болгогдон бүридхэгдэһэн ба сабшалангай талмайнууд болон машина зэбсэгүүд, мори унаа тэдэндэ даалгагдан үгтэһэн байна.

Манай партийна организаци үбһэ хуряалгын үедэ колхознигуудай дунда ниитэ-политическэ ба культурна хүдэлмэри үргэнөөр ябуулха юм. Эрхим һайн агитаторнууд, коммунистнууд бригада бүхэндэ томилогдонхой.

Үбһэ тэжээл бэлэдхэлгын кампаниие эрхим бэлэдхэлтэйгээр угтаһан манай колхознигууд энэ хүдэлмэриие үглөө мүнөөгүй эхилжэ, тэрэниие богонихон болзор соо дүүргэхээр бэлэн байна.

Д. Доржиев,
Хэжэнгын аймагай, Доодо-Худанай сельсоведэй Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозой парторганизациин секретарь.

Үбһэ хуряалгада жэгдэрэн орое

МУХАРШЭБЭР. (Телефоноор абтаба). Аймагай зарим колхозууд үбһэ хуряалгын хүдэлмэридэ эртээнһээ һайнаар бэлэдхэжэ, мүнөө энэ хүдэлмэриие үргэн далайсатайгаар эхилбэ. Шаралдайн сельсоведэй Ворошиловай нэрэмжэтэ колхоз үбһэ хуряалгын түрүүшын үдэрһөө 8 сенокосилкануудые гаргажа, 5 үдэрэй турша соо 48,5 гектар сабшаад байна. Тэрэшэлэн, Хонхолойн сельсоведэй «Политотдел» колхоз июлиин 1-һээ 6 сенокосилкануудые гаргажа, түүбэрилэн сабшалгые эхилээд, июниин 5 болотор 51 гектар сабшаа. Дурсагдагша колхозуудта мүн гар хажууршад олоороо хүдэлмэрилжэ эхилбэ. Шаралдайн сельсоведэй Кагановичын нэрэмжэтэ, Хара-Шэбэрэй сельсоведэй «Путь Октября» колхозууд үбһэ сабшалгын хүдэлмэриие мүн лэ эмхитэйгээр эхилээ.

Гэхэтэй хамта, үнгэрэгшэ жэлдэ үбһэ хуряалгын хүдэлмэриие бэлэдхэлгүйгөөр угтажа, тэжээл бэлэдхэлгые таряа хуряалгын эхилтэр дүүргээгүй, сабшалангаа дутуу хуряажа, малаа үбһэ тэжээлээр таһалдуулһан ушарһаа һургаал абаагүй, энэ алдуугаа дахяад дабтажа байһан колхозууд мүн лэ бии гээшэ. Жэшээнь Сутайн сельсоведэй Молотовой нэрэмжэтэ, мүн «Красный партизан», «Ударник» болон бусад колхозууд һая болотор үбһэ хуряалгын машина зэбсэгүүдые заһабарилжа эхилээдүй байгаа һэн.

Тэрэшэлэн, аймагай гурбан МТС-үүд өөһэдынгөө тракторна сенокосилканууд ба силос хэршэдэг машинануудаар колхозуудай сабшалан дээрэ нилээд ехэ хүдэлмэри хэхэ ёһотой байгаа. Гэбэшье, эдэ машинануудай мүнөө хүрэтэрөө заһабарилагдаагүй байхань тон гайхалтай. Тиимэһээ МТС-үүдэй директорнүүд болбол үбһэ сабшалгын тракторна агрегадуудые дары заһабарилжа, үбһэ хуряалгын хүдэлмэридэ дүүрэн хүсөөрнь элсүүлхэ ёһотой. Гадна, тэжээл силосовалгын ба набша мүшэр бэлэдхэлгын хүдэлмэринүүд мүн лэ хангалтагүйгөөр ябуулагдана.

ВКП(б)-гэй Обкомой II пленумэй эриһэн ёһоор тус аймагай колхозууд ба МТС-үүд бүхы хүсэеэ үбһэ хуряалгада дүүрэнээр элсүүлжэ, таряа хуряалгын эхилтэр колхозно ниитынгээ адуу малда бардам хүрэхэ үбһэ тэжээл бэлэдхэхэ зорилготой.

А. Виноградов,
Ц. Бимбаев.

Харюусалгагүй адуушан

Мүнөө колхознигууд хаа хаанагүй үбһэ ногооной үндэр баян ургаса ургуулжа, адуу малдаа бардам тэжээл бэлэдхэхын түлөө оролдожо байна. Теэд, колхознигуудай иимэ оролдолгонь Мухаршэбэрэй аймагай Сутайн сельсоведэй Молотовой нэрэмжэтэ колхозой адуушан Намсарай Гунгаровта хамаагүй байшоо.

Юуб гэхэдэ, адуушан Гунгаров болбол адуугаа манажа хонохын орондо, харин бүхэли һүниндөө тарияанажалай хоёрдохи бригадын полевой станай хорой соо хаажа хонодог байба. Тиимэһээ адууниинь хоройгоо эбдэжэ гараад, бүхэли һүниндөө сабшалан дээрэ, мүн таряалан дээрэшье эдеэлжэ, тэрэниие туйбажа хонодог, иигэжэ үбһэ таряанай ургасада нилээд гэмтэл ушаруулдаг байна.

Адуушан Гунгаровай иимэ харюусалгүй ябадал колхоздо хохидол ушаруулжа байна гээшэ. Тиимэһээ колхозой правлени болбол энэ болошогүй байдалда эсэс табихын тула эрид хэмжээ абаха ёһотой.

О. Чимитов.

КОРЕЯДЭХИ СОБЫТИНУУД

Ким Ир Сен корейскэ арадай-демократическа республикын зэбсэгтэ хүсэнүүдэй главнокомандалагшаар томилогдобо

ПХЕНЬЯН, июлиин 6. (ТАСС). Корейскэ арадай-демократическа республикын Арадай верховно суглаанай президиум Ким Ир Сениие Корейскэ арадай-демократическа республикын зэбсэгтэ хүсэнүүдэй главнокомандалагшаар томилбо.

Арадай армида корейскэ залуушуул олоороо ороно

ПХЕНЬЯН, июлиин 7. (ТАСС). Фронтдо һайн дураараа ошохые хүсэһэн корейскэ залуу патриодуудай тоо үдэр бүхэндэ ургана. Корейскэ арадай-демократическа республикын министрнүүдэй кабинет республикын хүдэлмэришэ ба хүдөөгэй залуушуулһаа, студентнүүдһээ 320 мянга гаран мэдүүлгэнүүдые абаба. Залуу патриодууд фронтдо эльгээгдэхэ сагые ехээр хүлеэжэ байна.

Сүлөөлэгдэһэн районуудай залуушуул американска империалистнуудһаа Эхэ ороноо хамгаалха байлдаанда бодоно. Хүдэлмэришэд, таряашад ба дээдэ һургуулинуудай студентнүүд Арадай армиин баатарлиг контродобтолгын ашаар эрхэ сүлөөтэй болоод, мүнөө арадай ополчениие эмхидхэжэ байна.

Кореядэхи дайнай ябуулганууд

НЬЮ-ЙОРК, июлиин 7. (ТАСС). Ассошиэйтед Пресс агентствын токийско корреспондентын мэдээсэһэнэй ёһоор, июлиин 6-да «В—29» гэжэ «Ниидэгшэ крепостьнууд» Пхеньянай баруун урда 20 мильдэ байдаг Тиннампо портын районие бомбодоо гэжэ американска авиациин штабай коммюнике соо хэлэгдэнэ.

Польско-германска хилые демаркацилха тухай хэлсээн Польшын ба Германска демократическа республикын хоорондо баталагдаба

ВАРШАВА, июлиин 7. (ТАСС). Польско хэблэлэй агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор, июлиин 6-да Германска демократическа республикын правительствын делегаци Польшо болон Германиин хоорондо тогтоогдоһон хилые демаркацилха тухай хэлсээе баталхын тула Нейсэ мүрэн дээрэхи Сгожелец гэжэ пограничîна нютагта ерэбэ. Делегациие министрнүүдэй соведэй түрүүлэгшэ О. Гротеволь толгойлно.

Германска демократическа республикын правительственна делегациие министрнүүдэй соведэй түрүүлэгшэ Ю. Циранкевич ба бусад нюурнууд угтаба.

Хэлсээе баталһанай һүүлээр Сгожелец городой талмай дээрэ ехэ митинг болоо. Тэрээн дээрэ польско ба германска пограничîна нютагуудай хүн зон байлсаба. Министрнүүдэй соведэй түрүүлэгшэ Ю. Циранкевич ба премьер-министр О. Гротеволь үгэ хэлэбэ.

Корейскэ арадай армиин главна командованиин мэдээсэл

ПХЕНЬЯН, июлиин 7. (ТАСС). Арадай армиин сэрэгүүд фронтын бүхы участогууд дээрэ дабшажа үргэлжэлһөөр байна гэжэ Корейскэ арадай-демократическа республикын Арадай армиин главна командовани мэдээсэнэ.

Сеулые сүлөөлһэн Арадай армиин частьнууд Сувоной (Суйген) райондо ехээр эсэргүүсэжэ байгаа дайсанай сэрэгүүдые бута сохиһон ба июлиин 4-дэ Сувон городые бүрин сүлөөлһэн байна. Сувониие сүлөөлхын түлөө байлдаанууд тон хүндэ условинуудта ябуулагдаба. Сувоной райондо бута сохигдоһон дайсанай частьнуудай үлэгдэлнүүд Ханган (Кан) мүрэн дээгүүрхи түмэр замай хүүргые ба автотранспортын хүүргые усадхаһан ба мүрэнэй урда эрье дээрэ хамгаалалтын линиие бии болгоһон байна. Урда корейскэ сэрэгүүд Арадай армиин дабшалтые зогсоохо гэжэ оролдобо. Американска авиаци ба лисынмановска национальна оборонын арми гэдэгэй сэрэгүүд таһаралтагүйгөөр бомбодожо ба буудажа, Ханган (Кан) мүрэниие Арадай армиин гаталхадань һаад ушаруулба.

Гэбэшье, Арадай армиин пехотно, артиллерийскэ ба танкова частьнууд авиацитай ха... ябуулга хэжэ, Ханган (Кан) м... ниие гаталаад, дабшажа эхи... Тэрэнэй ашаар Сувон сүлөөлэ... һэн ба ехэ трофейнүүд эзэлэ... һэн байна.

Арадай армиин сэрэгүүд су... рижа байгаа дайсаниие мүрд... урагшаа ябажа байна.

Пехотно частьнуудай добт... хэхэдэнь агаарһаа хамгаа... Арадай армиин авиаци д... санда сохилтонуудые үзүүл... үргэлжэлһөөр. Июлиин 4-дэ А... дай Сувоной урда тээ дай... най сухарижа байгаа частьнуу... ехэ хохидол ушаруулһан, у... тээнь 20 гаран вагонууд ба па... возуудые, 50 гаран автомаши... нуудые үгы хэһэн байна.

Июлиин 5-най үглөөнэй 4 час... Арадай армиин уһан-сэрэ... часть Чумунчжинэй (Тюбун... районе далайн байлдаанда о... жо, американска крейсерые ш... гээбэ.

Американска империалистну... Кореядэхи зэбсэгтэ интервенц... японско солдадуудые ашагла... Сувоной районе болоһон ба... даануудта алуулһан хүнүү... дунда японско 30 офицерну... олдобо.

Урда Кореядэ лисынмановецуудай галзуу ааша

ПХЕНЬЯН, июлиин 7. (ТАСС). Арадай армиин сохилто доро сухарижа байгаа лисынмановска сэрэгүүд транспорт, хэлхээ холбоо, ажахын ба культурна эмхи зургаанууд болон түхеэрэлгые эбдэнэ. Тэрээнһээ гадна американска империалистнуудай заабаряар энгын номгон хүнүүдые зэрлиг муухайгаар хюдана.

Лисынмановска дээрмэшэд алууршадһаа зугадаһан олон то... то гэршэнэрэй хэлэһэнэй ёһо... Инчондо (Чемульпо) американс... сэрэгэй советнигүүдэй захиралта... 3 үдэрэй турша дотор мянга гар... хүн зэрлиг муухайгаар алагдаһ... байна. Городой улицанууд шуһа... будагдаба.

Кореядэхи американска агрессидэ эсэргүү буруушаалнууд

ВЕНГРИ

БУДАПЕШТ, июлиин 6. (ТАСС). Венгерскэ бүхы ажалша арад Кореядэхи американска агрессиие буруушаана. Буруушаалай олон тоото бэшэгүүд ба телеграмманууд ажалшадай венгерскэ партиин ЦК-гэй, эхэнэрнүүдэй ба залуушуулай организацинуудай, «Сабад Неп» газетын редакциин нэрэ дээрэ абтана.

Венгерскэ профсоюзуудай Совет резолюци абаба, тэрээн соогоо, американска империалистнуудай бузар провокаци тушаа зэбүүрхэлые Венгерскэ арадай республикын бүхы эмхитэ ажалшадай нэрэһээ мэдүүлнэ. Совет хадаа өөрынгөө Эхэ ороной эрхэ сүлөө ба бэеэ даанхай байдалай түлөө корейскэ арадай тэмсэлые венгерскэ арадай һайшааһан тухай телеграммые Кореяын нэгэдэмэл профсоюзуудта эльгээхэ гэжэ шиидэбэ.

ЯПОНИ

ШАНХАЙ, июлиин 6. (ТАСС). Американска ба японско засагаархидай хатуу шэрүүн хашалта мүрдэлгын боложо байбашье, Кореядэхи дайнда эсэргүү буруушаалай хүдэлөөн Японидо ургажа байна.

Японско хэблэлэй мэдээсэһэн... ёһоор, һүүлэй үдэрнүүдтэ Токи... Иокагама, Хиросима ба буса... городуудта дайнда эсэргүү листо... конуудые тарааһанай түлөө 2... гаран хүн арестовалагдаа.

БОЛГАРИ

СОФИЯ, июлиин 7. (ТАСС... «Работническо Дело» газетэ ол... ной митингнүүд ба суглаанууд ту... хай олон тоото мэдээсэлнүүд... толилно. Тус митингнүүд ба су... лаанууд дээрэ болгарска арад К... реядэхи американска интервенци... дары зогсоохые эринэ.

ПАКИСТАН

КАРАЧИ, июлиин 6. (ТАСС... «Пакистан Таймс» гэжэ лахорск... газетэ түрүү статья соогоо Коре... дэхи США-гэй зэбсэгтэ интерве... циие эридээр шүүмжэлбэ.

ИТАЛИ

РИМ, июлиин 6. (ТАСС). АНС... агентствын мэдээсэһэнэй ёһоо... Кореядэхи США-гэй зэбсэгтэ ин... тервенцидэ эсэргүү буруушаала... демонстраци Генуяын дэргэдэх... Сестри Леванте городой предприя... тинууд дээрэ үсэгэлдэр болоб... Энэ районой олон тоото заводу... дай хүдэлмэришэд хахад часа... хүдэлмэреэ зогсообо.

Уранзураашадай творческо конференци

Сибириин ба Дальна Востогой уранзураашадай творческо конференци июлиин 3 хүрэтэр хүдэлмэреэ үргэлжэлүүлбэ.

Конференцидэ хабаадагшад хадаа «пейзажна картинанууд тухай» «Всекохудожнигой» (уранзураашадай кооперативна обществын) правлениин түрүүлэгшэ нүхэр Д. Сусловай, «портредүүд тухай» нүхэр Суздалевай элидхэлнүүдые шагнаһан байха юм.

— Һүүлэй жэлнүүдтэ советскэ уранзурагай искусство шэнэ шэнэ амжалтануудые туйлаба, — гэжэ элидхэлшэ нүхэр Суслов хэлээ, — идеологическа асуудалнууд тушаа ВКП(б)-гэй ЦК-гэй түүхэтэ тогтоолнууд хадаа советскэ уранзурагай, скульптурын ба графикын хүгжэлтэдэ шиидхэхы шанартай нүлөө үзүүлһэн байна. Ленин — Сталинай партиин агууехэ идеянүүдээр, социалистическэ реализмын методээр зэбсэглэгдэһэн советскэ уранзураашад, тэдэнэй урда Эхэ ороной табиһан зорилгонуудые амжалтатайгаар дүүргэнэ. Мүн советскэ искусство хадаа эб найрамдалай идеягэй ба демократиин түлөө эдэбхитэй пропагандист болоһон байха юм. Советскэ уранзураашад советскэ эпохын хүнүүдэй хүдэлмэриин ба событинуудай идейнэ удхашанарые харуулһан зохёолнуудые бэшэнэ, саашадаашье бэшэхэ байна.

1949 оной уранһайханай Бүхэсоюзна выставкэ хадаа советскэ реалистическэ искусствын ехэхэн амжалта мүн болоно. Гэхэ зуура, тус выставкэ уран зурагай, скульптурын ба графикын талаар хэдэн олон дутуунуудай бии байһые гэршэлһэн байха юм. Уран зурагай искусство социалистическэ байгуулалтын темпһээ үшөө гээгдэжэ ябана. Зарим уранзураашад ажабайдалые үшөө һайнаар шэнжэлдэггүй, советскэ хүнүүдэй бодото шэнжэ шанарые шадамараар харуулжа бирадаггүй байһан ушар заримдаа үзэгдэнэ.

Саашань нүхэр Суслов элидхэл соогоо Сибириин ба Дальна Востогой уранзураашадай творческо хүдэлмэридөө туйлаһан амжалтанууд тухай тогтохо зуураа, тэдэнэй хүдэлмэридэ бии байһан ехэнүүд дутуу дундануудые элирүүлээ. Уран зурагай искусствын 1949 оной Бүхэсоюзна выставкэдэ Сибирь ба Дальна Востогой уранзураашадһаа гансахан РСФСР-эй искусствонуудай габьяата ажалябуулагша Ц. С. Сампилов хабаадаа. Энэ юу харуулнаб гэхэдэ, Сибириин ба Дальна Востогой зарим уранзураашад өөһэдынгөө идейно-политическэ ба профессиональна мэргэжэлээ дээшэлүүлхэ талаар үшөө хүсэд һайнаар хүдэлмэрилнэгүй. Үүсхэл багаар гаргана. Һанаа амар ба харюусалгагүй ябадал уранзураашадай дунда үшөө бии. Уранзураашадай союзуудта зохёолнуудые творческоор зүбшэн хэлсэлгэ үсөөнөөр хэгдэдэг, шүүмжэлэл һулаар дэлгэрүүлэгдэдэг байна.

Творческо конференцитай дашарамдуулан Улан-Удэдэ нээгдэһэн уран зурагуудай выставкэдэ табигдаһан зохёолнуудые шэнжэлһэн тухайгаа элидхэлшэ нүхэр Суслов дэлгэрэнгыгээр тогтоһон байна. Тиихэдээ, Хабаровскын, Иркутскын, Бурят-Монголой, Якутскын уранзураашадай этюднэ картинануудай орондо тематическэ картинануудые бэшэдэг болоһые һайшааха зуураа, энэ талаар Сахалинска областиин гээгдэжэ байһые тэмдэглэбэ. Мүн нютагай темэдэ бэшэһэн картинануудай олон болоһые элидхэлшэ һайшааба.

«В. И. Ленин Сибирьскэ сүлэлгэдэ» гэжэ Иркутска уран зурааша Крыловой зураһан эскизэй һайшаалтай темэдэ бэшэгдэһэн болобошье, олон дутуутай байһые элидхэлшэ шүүмжэлээ. Энэ зурагта Ленинэй образ хүсэд һайнаар гараагүй, мүн бусадшье дутуунууд бии. Бурят-Монголой делегациин парти правительствын хүтэлбэрилэгшэдтэй уулзаһан уулзалга тухай БМАССР-эй искусствонуудай габьяата ажал-ябуулагша Ц. С. Сампиловай зураһан зохёолые элидхэлшэ һайшаахатаяа хамта, тэрэ зурагай зарим дутуунуудые шүүмжэлээ. Нүхэр Сталинай түхэл портретнэ талаараа адли болоогүй. Нүхэр Орджоникидзе танихаар бэшээр зурагданхай. Мүн бусад жэжэ дутуунууд олон.

— Хабаровскын зураашад нүхэд Ионин, Чайкин, Шофман гэгшэд И. В. Сталинай образтай холбоотой «Хабар» гэжэ ехэ зураг зураһан байна. Тэрэнь П. Шульпинай «Эхэ ороной үглөөгүүр» гэһэн зурагай бэлэн темээр бэшэгдэһэн аад, ехэ шанар муутайгаар бүтээгдэһэн байна, — гэжэ элидхэлшэ хурса шүүмжэлэл хэһэн байна. Молотовой Якутск ошоһон тухай Якудай уранзурааша Романовай зураһан зурагай гол түлэб хангалтатайгаар дүүргэгдэһэн болобошье, хэдэн дутуунуудтай байһыень элидхэлшэ элирүүлбэ. Саашань элидхэлшэ болбол иркутска уранзураашад, Конев, Богданов, Рогаткин, Сахалинай уранзурааша Погодин ба бусадай зурагуудай һайн талые болон дутуунуудые элирүүлһэн байна.

Нүхэр Суздалев уранзураашад Баркалов, Садовников, Левенштейн, Медиссон, Голубев, Федотов, Блохин, Тимин ба бусадай зураһан портредүүдэй һайн талые харуулаа, мүн дутуунуудынь шүүмжэлээ.

Элидхэлнүүдэй һүүлээр уранзураашадай делегацинуудай хүтэлбэрилэгшэд, мүн тус тус уранзураашад үгэ хэлэжэ, союзуудайнгаа болон өөһэдынгөө творческо хүдэлмэриин дүй дүршэл тухай, дутуу дунданууд тухай саашанхи зорилгонууд тухай дэлгэрэнгыгээр тогтоһон байна.

Кореядэхи интервенцидэ эсэргүү буруушаалай митинг Лондондо болобо

ЛОНДОН, июлиин 7. (ТАСС). Коммунистическэ партиин лондонско районно комитет американска агрессидэ эсэргүү, корейскэ арадые хамгаалха митингые Лондонско Вест-Энддэ эмхидхэбэ. Тэрээн дээрэ Лондоной 2 мянган хүн зон, тэрэ тоодо олон тоото негрнүүд ба Азида түрэһэн хүнүүд байлсаба.

Митингын үедэ 23 хүн коммунистическэ партида ороо гэжэ соносхогдобо.

Вьетнамдахи дайнай ябуулганууд

ПАРИЖ, июлиин 7. (ТАСС). «Юманите» газетын мэдээсэһэнэй ёһоор, июлиин 3-най һүни Вьетнамай демократическа республикын армиин ехэ хүсэнүүд Сайгонһоо урагшаа 75 километртэ байдаг Индо-Хитадтахи французска экспедиционно корпусой бэхижүүлэгдэһэн пунктнуудые атаковалба. Французска нэмэлтэ хүсэнүүдэй ерэһэн ба байлдаанда авиаци болон сэрэгэй корабльнуудай оруулагдаһан болобошье, Вьетнамай демократическа республикын хүсэнүүд дайсанай бэхижүүлэгдэһэн хоёр постнуудые эзэлбэ.

Хойто-атлантическа союзай оронуудай конференци болохонь

КОПЕНГАГЕН, июлиин 7 (ТАСС). Хойто-атлантическа аг... рессивнэ пактда хабаадагша оро... нуудай сэрэгэй үйлэдбэри боло... хангалгын асуудалнууд тушаа со... ведэй конференци июлиин 12-т... Данида нээгдэхэнь. Конференц... хэдэн үдэр үргэлжэлхэ байна. Тэр... хадаа соведэй түрүүлэгшэ Говар... дын (США) ударидалга доро үн... гэрхэ байна. Конференцидэ хабаа... дагшад зэбсэг үйлэдбэрилгые таа... руулан ябуулха асуудалые зүбшэ... хэлсэхэ юм.

Харюусалгатай редактор
Д. Д. ЛУБСАНОВ.

МҮНӨӨДЭР УЛАН-УДЭДЭ

Гүрэнэй Бурят-Монголой Лени... нэй орденто оперо ба баледэ... театрта — «Наследники» (үдэр... «Шоно ба хонин» (үдэшэ).

«Прогресс» кинотеатрта—«Куба... нска хасагууд» (үдэр), «Граф Мон... те-Кристо» 1-дэхи ба 2-дох... серинүүд (үдэшэ).

«Эрдэм» кинотеатрта — «Ажал... да алдар соло» (үглөөгүүр), «Поез... зүүлжээ ошожо ябана». (үдэр... «Машенька» (19 часта), «Анто... Иванович уурлана» (23 часта).

РЕДАКЦИИН АДРЕС: Улан-Удэ ул. Ленина 26. (ТЕЛЕГРАФНА АДРЕС: Улан-Удэ Унэн). **ТЕЛЕФОНУУД:** отв. редактора—23; АТС—1.80, зам. отв. редактора—7-85; отв. секретаря 3.23; отделов партийной и комсомольской жизни культуры и быта—4.52; пропаганды и агитации—7.85; сельского хозяйства промышленности и транспорта—6-84; переводов—3.23; писем трудящихся и информации—6.84 (2 зв.): об'явлений 2.64 (2 зв.); Для междугородных переговоров—16.

Н—02338. Типография Управления полиграфии, издательств и книжной торговли при Совете Министров БМАССР. Тираж 10.000.